

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZOMBAT 1925 október 24.

284. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Kis bajok — nagy panaszok

Irta: Végh Lajos dr.

IV. A törvénykezés

a) Az analfabéta ügyvéd

Az utódállamok közül Jugoszláviának sikerült legtökéletesebben megalkotni az »analfabéta ügyvédek« osztályát. Az összes hatóságokkal, kivétel nélkül, úgy írásban, mint szóval, kizáróan szláv nyelven szabad érintkezni. Magyar vidéken az ügyvédek jelentékeny része nem tud szerbül. Nem volt sem módja, sem alkalmja, sem oka ezt elsajátítani. Most minden oka meg volna erre, mert a kenyeréről van szó, de az ügyvédek azon részének, amely már korban előre haladt, hiányzik az erre való képessége és többé-kevésbé az alkalmja is.

Az ügyvédek a szerszáma a nyelv. Ezzel neki tökéletesen kell tudni bánni. Nem állhat oda a bíróság vagy más hatóság elé hibásan makogni. Ez sem az ügyfél érdekével, sem az ügyvédség presztízsével, sem a hatóság tiszteletével össze nem fér. Bizonyos koron túl rendszerint lehetetlen egy idegen nyelvet tökéletesen elsajátítani. Tehát ezzel az intézkedéssel a vajdasági ügyvédeknek mintegy a fele megfosztott az ügyködés lehetőségétől. Ez egyúttal sérelme a jogkereső közönségnek is, mert részére is lehetetlenné tette, hogy továbbra is azokat az ügyvédeket keresse fel, akikhez, azok szakképzettsége és lelkiismeretessége miatt, bizalma volt és van.

Vajjon miből állott volna, ha 45—50. életévüket meghaladott ügyvédeknek megengedték volna, hogy a hatóságok előtt a magyart vagy a németet kiegészítő nyelvként használhassák? Erre a magyar hatóságok annak idején kitűnő példát adtak, amidőn a Bach-korszak után megengedték a német és szerb ügyvédeknek, hogy éltek fogytáig úgy írásban, mint szóban saját nyelvüket használhassák. Ez a — időben is korlátozott — méltányos és nemes gesztus ép oly kevéssé sértette a magyar királyság presztízsét, mint bánthatná az SHS királyság nemzeti konszolidációját és nemzetközi megbecsülését.

b) A B-osztályú ügyvéd

Igaz, hogy nem olyan csodabogár, mint az analfabéta ügyvéd, de semmiestre sem fog ártani ezt az elmés intézményt a történelemnek átadni utódaink okulására. Ezen speciesz alatt azokat a magyar ügyvédeket kell érteni, akik tökéletesen nem tudják a szerb nyelvet. Vagyis az összes vajdasági magyar ügyvédek majdnem kivétel nélkül. Ezek tagjai ugyan az ügyvédi kamarának, de csak annyiban, hogy kötelesek a tagdíjakat fizetni. Más joguk nincs. Ez magában véve csak egy kis presztízs sérelem, semmi más. Anyagi kihatása annak nincs, hogy a vajdasági ügyvédeknek a kvantitásban több, mint 50 %-a, a kvalitásban pedig ennél is

jóval több százaléka nem egyenjogú tagja a kamarának. De annyi kihatása van, hogy az ügyvédi kamara árnyéktestületté, egy *quantité négligeable-é* súlydult. Csak szív-fájdalmat érzünk, ha emlékünkből idézzük a régi magyar ügyvédi kamarát, hogy milyen döntő befolyású volt az ügyvédség anyagi és erkölcsi nivójának az emelésére, az igazságszolgáltatás menetére, a törvénykezés egységesítésére és a törvényhozás alakí és anyagi minőségére. Így hat zavarólag vissza egy látszólag egészen jelentéktelen és közvetlenül elenyészően csekély egyedet érintő fonákság az állam-organizmus széleskörű és legfontosabb ágazataira.

Itt is csak egy üdvös átmeneti állapot fentartásáról lett volna szó. De a mohó türelmetlenség — melynek mindig materiális alapja van — nem várhatott még addig sem, míg a Vajdaságban előforduló, tisztességben megőszült magyar ügyvédek — a biológiai törvények szigorú kényszere alatt — kivésznek.

V. A köztisztviselők

Itt már köztöködésig vagyunk a bajban! Ez a kérdés közvetve, de annál érzékenyebb kihatásában, messze túllépi a kisebbségi sérelmek tág határát.

Stojadinović pénzügyminiszter, a közel múltban Pancsevön tartott pártgyűlekezeten, ennek bánatos kifejezést adott:

— A kipróbált, szakképzett magyar tisztviselőket nyakra-főre elbocsátották. A helyébe tödült szukreszcencia nem bírja ki a teherpróbát. Nyakig ülünk az adóhátralékokban és a bürokratikus káoszban.

Ez a miniszteri jajszó az állami életnek csak egy csekélyebb, bár igen fontos részére, vonatkozott. Meg van ez — sajnos — az igazgatás minden ágában. Csakhogy a többi minisztereknek még nem voltak ilyen őszinteségi rohamaik. Már egy előző, »Százszázalék« című, ugyancsak a Bácsmegyei Naplóban megjelent cikkemben rámutattam, hogy a községi közigazgatás dzsungeljében milyen sivár állapotok teremődtek azáltal, hogy a régi, képzett magyar jegyzőket lassan, de annál kinézetlenebbül, maradék nélkül, kipusztították.

Kipusztították, mielőtt megfelelő utódokról gondoskodás történt volna. Még kísérlet sem történt, hogy a községek részére szakképzett vezetőket neveljenek. Az általunk három évtized előtt életrehívott házaspártól intézményt, a jegyzői szakiskolát el hagyták pusztulni. *Kár, nagy kár!* Pedig milyen csekély eszközökkel, szóra sem érdemes anyagilag áldozattal lehetett volna fentartani és tovább fejleszteni!

Baj, nagy baj, de nem kisebbségi, hanem országos baj. De van ennek,

hogy még stilszerűbben tarkább legyen az ügy, egy speciálisan kisebbségi oldala is.

Kincskeresők lepték el a községeket. Mert mihamarább nyilvánvaló lett, hogy a faluban felszínes a kincs, csak érteni kell a zsebregyűjtéséhez. Kincskeresési jogositványhoz azonban a szegény magyarok nem juthattak — igaz, hogy nem is értettek hozzá. Így történt, hogy a nemzetiségi faluk tulnyomó részében olyanok lettek a jegyzők, akik a falu népének a nyelvét nem ismerik. A nép szellemi vezetője nem érintkezhetik a saját népével. Sehogy sem értik meg egymást.

És ha hazatér a János gazda községházáról, ahová idézve volt, busan ül a suhintott leves mellé a kecskelábu asztalhoz és hiába biztatja szép szóval az anyukom, nem akaródzik a kezéhez a merítő kanál.

Az a kis csepp méreganyag, amit a községházán magába szedett, nem ad helyet az egyébkor illatos suhintott levesnek.

Most még csak halk szóval azt *fájlaljuk*, hogy elcsapnak, elcsapnak. — Meg fog jönni, mert meg kell jönni annak az időnek is, amidőn azt *kell követelnünk*, hogy a közhivatalokba megfelelő számban magyarokat is nevezzenek ki.

VI. A cégtábla

Erre nincs hatósági rendelet. De ennél több: a felelőtlen elemek garázdálkodása. Tehát formailag nincs kisebbségi sérelem. De lényegileg van.

A hatóságoknak nagyon csekély erőfeszítésébe került volna a bájos cégtábla rombolásoknak véget vetni. Preventív intézkedések nem történtek, hacsak nem akként, hogy a hatósági közegek olykor behunyták a szemüket. Arról sincs tudomásunk, hogy csak egy esetben is büntetést kapott volna *az ismeretlen tettes*.

Egy ízben én vezettem a rendőrkapitány elé egy népesebb deputációt, amelynek tagjai cégtáblájuk és drága kirakatablájuk révén érzékeny anyagi kárt szenvedtek. Az erkölcsi pofonról nem is mertem szólni. A rendőrkapitány kijelentette: *ismerem a tetteseket* és gondom lesz, hogy méltó büntetésüket elvegyék.

Az ismert tettesek azonban — azt kell hinnünk — ismét ismeretlenné váltak, mert azóta a büncselekmény a büntetőtörvényünk szerint már el is évült. Büntetésről tehát a mi vidékünkön nem tudunk, de kisebb érdemelekről igen.

Hogy milyen *nemzeti sérelem* rejtőzhetik egy többnyelvű cégtáblában véges, de, persze kisebbségi eszünkkel nem tudjuk felérni. A cégtábla üzletileg nem egyéb, mint a hirdetések legkényelmesebb és legolcsóbb módja. Ettől fosztják meg a kereskedőt egy olyan faluban, ahol — mondjuk — kizárólag magyarok laknak, vagy olyan városban, ahol 90% a »kisebbség«.

Nincs egy féléve, hogy üzletáta-

kitás folytán a velikibecskereki főuccáról lekerült egy öreg, talán a legöregebb cégtábla, amelyen ciril betűkkel csak ennyi volt: *Draga Udiczki*. Az idők vasfoga el-koptatta ugyan, de békességben és tisztaságban már a háború előtt megülhette volna 50 éves jubileumát, anélkül, hogy bármely hatóságnak, vagy felelőtlen elemnek hosszú évtizedek folyamán eszébe ötlött volna azt szüklátkörü sovínizmusból megháborítani.

Hisz ha volna a magyarban egy kis komisszági hajlam (amint hogy nincs és ne is legyen), nagyon könnyen végére járhatna ennek az apróbbajnak. Nem kellene mást, mint határozatilag kimondani, hogy csak olyan szilab cegnél vásárol, amely a többi helyi nyelveken is hirdeti a cégét és jelöli meg a kirakati árúit. Visszakerülnének a régi cégtáblák és eltűnnének a felelőtlen elemek — hatósági segítség nélkül.

VII. Az utlevél

A legtökéletesebb *szükséges rossz*. A marhalevelet is akkor találták ki, amikor a »keleti vész« ellen kellett védekezni. Az *utlevélnek tehát csak azt a célt szabad szolgálni, amiért megalkottatott*. Nálunk azonban egyéb — nem ép kellemes — más célokra is felhasználják. Például adóvégrehajtói funkciókra. Egy kis középkori atavizmus. A röghözkötöttség reminiscenciája. Az utlevélhez minden büntetlen állampolgárnak ép oly joga van, mint minden egészséges marhának a marhalevélhez. Minden tisztességes állampolgár részére a rendőrségnek, a faluban a községi jegyzőnek kellene minden kérelem nélkül az egyszerűsmindenkorra érvényes és díjmentes utlevelet kézbesíteni.

Ez bár egy általános vojvodinai panasz, mégis van egy kis nemzetiségi mellékíze is. Egyes helyeken az a gyakorlat fejlődött ki újabban, hogy a publikum egy részének *csak 3 havi érvénnyel bíró* utlevelet adnak. A publikumnak ez a része persze többnyire magyar. Évenként négyszer kell időt, pénzt és egészséget áldozni. És talán arra is alkalmas, hogy sürin emlékeztesse a magyart, hogy ne érezze magát egészen egyenjogú állampolgárnak. Mert még ott tartunk, hogy ha a magyar műkedvelők műkedvelősködni akarnak, előbb meg kell cenzuráztatni magukat. Nagyon szépen meg kell kérni az illető urat, akiknek ilyen dolog az eszükbe jutott, hogy ne *rontsák ennek a konszolidált és szép országnak a külföldi hitelét és a nemzetközi presztízsét*.

Mert nagyon gyenge lábón kell állni egy olyan országnak, amelynek egy műkedvelői előadás is megárthat. Egy ilyen destruktív országba senki fia nem merné a pénzét beküldeni és a nemzetközi aeropágnban sem volna kellő súlyu szava.

A nagy bajokban hatalmasabb erők fognak egybe. Az apróbbakban nem megyünk a szomszédba. Ezeket elintézi a saját portánkon a sa-

A csehszlovákiai választási harc

Milyen esélyekkel indulnak a különböző pártok a küzdelemben?

Prágából jelentik: A csehszlovák választási harcok a legnagyobb agitáció kíséretében indultak meg. Ezuttal különös figyelmet fordít Prága a szlovén szókai választásokra, mert a kormány érdekében áll, hogy a koalícióban képviselt pártok itt tért hódítsanak. Eddig a szlovák képviselők nagyrésze az ellenzéki padokon ült. Tulajdonképpen nagyobb számban csak Hodzsa Milán és hívei csatlakoztak az agrárpárthoz, amelynek vezére Svehla miniszterelnök. A kormánykoalíciót nagyjában tiszta cseh pártok alkották, még pedig a legkülönbözőbbek és így is alig volt számbavehető többségük. Hogy milyen szokatlan összeállítású volt az eddigi többség, arról bizonyítást tesz a koalíciót alkotó pártok névsora: a nemzeti demokraták, a katolikus néppárt, az agrárpárt, a nemzeti szocialisták és a szociáldemokraták.

A parlament megbízása ugyancsak 1926-ban jár le, de a kormány már hónapokkal azelőtt foglalkozott a feloszlattal és új választások kiírásával. Erre a lépésre nemcsak az kényszerítette, hogy a parlamentben mindössze husztonyi többsége volt, hanem ehhez még hozzájárult az, hogy a koalizált pártok — lévén közöttük a legszélsőségszerűbb világnézeti különbség — állandó viszályban álltak egymással. Hogy egy példát említsünk: ha például az agrárpárt azt követelte, hogy az agrárvármónkat emeljék fel, a szociáldemokraták nyomban leszállítását sürgették. A katolikus néppárttal is állandó baj volt. Még emlékeztet a vizsolya Vatikánra a Huszti-ünnep miatt, amikor a néppárt már-már ott tartott, hogy klugrik a koalícióból. Már pedig, ha a többség bármelyik pártja otthagyt volna a koalíciót, a kormány nyomban kisebbségbe került. Minthogy a kormány — ellenkező jósálatok ellenére — mindvégig a helyén maradt, a választásokat a mostani többségi pártok, vagy helyesebben a »petka« vezetői. A petka nem más, mint ötös-tanács, amelyben minden pártot a pártvezér képviseli, a nemzeti demokraták kivételével, mert Kramarz nem óhajt Benessel egy tanácsban ülni.

A választások eredményéről az a né-

zet — tekintve, hogy a mostani kormány, tehát a koalíció vezetői — hogy nagyjában nem fognak változni a pártviszonyok. Legfeljebb azt hiszik, hogy a szerencsétlenül vezetett egyházpolitika miatt a néppárt fog megerősödni a többi kormányzópárt rovására. A néppárt különben a felvidéken erős agitációt végez Hlinkák ellen, akik az ellenzéki szlovák néppártot képviselték a parlamentben, a szlovákság legerősebb pártját. Ha a néppártnak csakugyan sikerül a Szlovénországban tért hódítania — ami nem valószínű — és magában Csehszlovákiában is tért hódítana, — ami nincs kizárva — akkor könnyen megesik, hogy a koalizált pártok között a legerősebb lesz. Ebben az esetben Svehla helyett Sramek kerülne a kormány élére.

Az ellenzéki pártok között természetesen a legerősebbek — népszerűségi számárányuknál fogva — a németek. Nagyon figyelemreméltó, hogy a németek is biztosítani tudták az együttműködést a különböző pártok között a köztük fennálló nagy ellentétek ellenére is. A németeket is öt csoport képviseli a parlamentben. Van ugyan egy hatodik is: a kommunisták. Ezek nem csatlakoztak a cseh kommunistákhoz, mégis kimondták, hogy polgári párttal nem vállalnak közösséget. Az öt német párt a következő: a német nemzeti szocialisták (Hitler-irány), a német nemzetiek, az úgynevezett harcos csoport (Kampfgruppe). Ez a csoport kimondta, hogy semmi körülmények között nem óhajt együttműködni a kormánnyal. Viszont a német agráriusok, a német demokraták és a német szociáldemokraták munkaközösség alapján állnak és készek a kormánnyal együttműködni, ha közös érdekek kerülnek napirendre. Azt hiszik, hogy a németek számaránya sem fog megváltozni az új parlamentben.

A magyarság a feloszlott parlamentben nem volt olyan arányban képviselve, mint ahogy számarányánál fogva megillette volna. Mindössze hét magyar képviselő kapott mandátumot (hat felvidéki és egy ruszinszék). Volt ezenkívül két szociáldemokrata, akik együtt harcoltak az ellenzéken, tekintve

hogy az összes nem cseh pártok mind ellenzéken vannak. Hogy a magyar pártok ezuttal mennyi mandátumot kapnak, az még a jövő kérdése. Eddig nem cselekedtek mást a felvidéki pártok, mint veszekedtek és háboruszkodtak. A csehszlovákiai magyarság reméli, hogy most elsimulnak az ellentétek és közös erővel veszik fel a harcot.

Csütörtökön megnyitják a francia kamarát

A Francia Bank fölemeli a bankjegyforgalmat

Párisból jelentik: A politikai érdeklődés központjában az a kormánynyilatkozat áll, amellyel a kamarát a jövő csütörtökön megnyitják. A kormánynak első teendője az lesz, hogy a parlamenttől a Francia Bank részére a bankjegyforgalom fölemelését kívánja. Hat tíz milliárd frankról beszélnek. A kormányintézkedések sorában ez lesz az első, amellyel az állampénztárt abba a helyzetbe akarják hozni, hogy kötelezettségének eleget tehessen. Ami a szanálás végrehajtására vonatkozó többi intézkedést illeti, hivatalosan még semmi sem hallatszik. Beszélnek a rövidlejárati bonok és kincstári utalványok járadékában való kényszerű konszolidálásának lehetőségéről és amortizációs pénztár teremtéséről, amely ezeket a járadékokat visszaváltja és saját jövedelmeivel biztosítja.

Azt hiszik, hogy Caillaux a jövő vasárnap Chateaux De'oire-ban tartandó beszédében ki fogja fejteni pénzügyi programját. Egyébként a pénzügyminiszter nagy vonásokban már megismertette pénzügyi terveit Painlevé miniszterelnökkel, aki azokkal mindenben egyetértett. Caillaux egész szanálási terve a jövő hétfőn a minisztertanács elé kerül. Csütörtökön megkezdődik a kamara vitája, de nem hiszik, hogy a kormány mindjárt kezdetben veszedelmek volna kitéve, mert Caillaux legutóbbi beszéde a radikális szociálisták legnagyobb részében mély benyomást keltett.

Bizonyos azonban, hogy a parlamentben az újabb infláció ellen, amit sajnos, nem lehet elkerülni, erős hangok fognak hallatszani.

Végleg bezárták

a becskerekai Messinger-intézet iskoláit

A közlekedésügyi miniszter elutasította a szülők kérését

Becskerekről jelentik: A közoktatásügyi miniszter, mint ismeretes, a becskerekai zárdai elemi iskolában, valamint a Messinger-féle intézetben levő polgári és elemi iskolákban a tanítást megszüntette és elrendelte, hogy az iskolák tanulóit irassák át az állami és városi iskolákba.

A miniszter intézkedése nagy riadalmat keltett a szülők körében, akik hadványt intéztek a közoktatásügyi miniszterhez, hogy rendeletét változtassa meg és az iskolák működését engedélyezze. A szülők beadványára most érkezett meg a miniszterium válasza, amely elutasítja a szülők kérését és az iskolák működését véglegesen megszünteti. A miniszter rendelete alapján a becskerekai tanfelügyelőség már megteremtette az intézkedést az iskolák tanulóinak átírására.

A közoktatásügyi miniszter döntése két nagymultu iskola fölött mondott halálos ítéletet.

Katonaszedés

Irtá: Rudyard Kipling

Mowgi söprögető volt, mehter, de Pandzsabból való, vagyis meg volt kenve minden hájjal. Mowgi az én emberem volt, aki pedig úgy kormányozom az egész armádia cselédségemet, hogy hét országban sem akad párja. Mikor Mowgi még az én alattvalóm volt, nem udtam felfogni, mit is ér ökegyelme. Megmondtam neki, hogy Iusta, piszkos és éktelenül sokallottam a gyerekeit. Mowgi erre kijelentette hogy ő szeretne kilépni a szolgálathól — ő volt az egyetlen cselédem, aki a maga jószántából kibújt a védőpalástom árnyékából. Én meg ett mondtam neki: — Ó, Mowgi, vagy cégezés gazember a neved, vagy különös mód nagyon bízol magadban. De így is, úgy is megadod még az árát. Hát aztán hova készülsz? — Isten tudja — felelte Mowgi derülten. — Itt hagyom a feleségem meg a gyerekeimet, én meg majd csak elvetődöm valahová. Ha a Sahib kidobja őket, én veszek. Mert a Sahib az egyetlen oltalmazójuk.

Igy az én nyakamba szakadt Mowgi felesége, vagyis inkább a feleségem, mert az utóbbiakról nagy bölcsen eledelezte. Mowgi pedig elment világtalan világra, soha még csak egy árva sor írást sem küldött a családnak. Az asszonyok ott sirtak-sivalkodtak a fülemben a verandán és vádaskodtak, hogy eicsenem a leveleket, mert arról szó sem lehet, hogy Mowgi ne küldött volna nekik valamit, megpótolni azt, amit én fiztettem az asszonynépnek. Mikor adtam nekik valamit, szentül hitték, hogy megloptam őket. Emiatt aztán kegyetlenül haragudtam arra a kőszá Mowgira.

Tel-múlt az idő és egyszer elhagytam a szám bízott hírodalmat és utra-

keltem. Az asszonyok közben férjhezmentek. Mowgi rossz ember, mondogatták, de azért az én udvarom nem hagyták laképnél.

Köborlásaim során a hatalmas Ehorahpur indus államba vetődtem, amely, amint ország-világ nagyon jól tudja, az indus sivatag szelén van. De azért közgazdasági ügyekben majdnem annyi nyomtatott »úrlapot« elpusztít, mint akármelyik angol tartomány. Egyéb nevezetességei mellett igen kevély volt a rabjaira — Kaidi volt a nevük. A régi jó időkben Ghorahpur nem sokat cerimóniázott, hanem karddal egyszerűen összekaszabolta őket. Most nagykevélyen bilincsben tartja őket és »hasznos« munkát végeztet velük, ami annyit jelent, hogy kinn sütkéreznek az ut szélén az Isten áldott napján és lesik, mikor hoznak követ az ut burkolására.

Egy csapat kaidi éppen nyakig volt ebben a kemény munkában, mikor odaértem. Az ör a szutyonya hegyével a fogat piszkálta. Egyszer csak az egyik vasrávert bűnös kiép a többi közül és nagy alázatosan köszön: Szalan. Mowgi volt, meghízva, kidömbölvödve, csak úgy csillogott a szemé.

— Hogy szolgál a Sahib egészsége? Hát a háznép hogy van?

— Hát téged mi szél fujt ide? Mit csinálsz itt? — kérdezte a Sahib.

— Követem alászan, börtönben vagyok — felelt és óvatosan megmozdította a lábát, hogy megcsörömpöltesse rajta a vasat. — Börtönben vagyok ide s tova már egy hónapja.

— Aztán miféle turpissággért?

— Egy Sahib szolgálja voltam — szólt Mowgi megsértődve. — Hát azt tetszik gondolni, hogy én ilyen hitvány népség vagyok, mint ezek? Én azért jutottam ide, mert soroztam a nép között.

— Miért?

Mowgi elvigyorodott, aztán elmesélte, miféle csínytet tett:

Mikor kiléptem a Sahib szolgálatából,

Delhibe mentem, onnan meg a sambhuri Sóstó mellé, arra ni! — és elmutatott a homok fölött. — Fő-fő söprögető voltam, mert nagyon óvtalan nép ez a marwarvi. Aztán elküldtek, azt mondták rám, hogy loptam. Hát igaz is volt, de azért örültem, hogy mehettem, mert a só felmarta a lábam. Szedtem hát a sátorfám és kibéreltem egy tevét havonként husz rupiáért. Gyalázatos alkudozás után, de ezek a gaz, tolvaj marwarvik nem adták alább.

— De honnan tettél szert annyi pénzre?

— Mondtam már, hogy loptam. Szegény ember vagyok én. Msképp nem tehetek én szert ennyi pénzmagra.

— S mire kellett neked a tevé?

— Maid meghallja a Sahib. Egy bizonyos sambhuri Sahib házában volt egy nagy-nagy könyv, amely Bombayből érkezett. Ha a Sahibnak akármikor jó falatra, inom dohánnyra, akármire támadt kedve, az csak bülengett a könyvbe, levelet írt Bombayba és egy hét múlva minden megérkezett, amit csak rendelt — szappan, cukor, csizma. Hát én elvettem ezt a könyvet, csunya vastag volt. Aztán mohamedán módra rágam a bajuszomat, felkaptam a tevére és képpel se fordultam a felé a cudar Sambhur felé.

— S hová mentél?

— Biz' én nem tudom. Négy napon át mentem, mentem a sivatagon keresztül. Amikor végre elég messzire elkerültem Sambhur tájékáról, akkor aztán lementem az egyik faluba és ezt mondtam: Én Wafil Ali vagyok. Bahaduy, a kormány embere. A kormánynak sok emberre van szüksége a kabili harcokban. Ebbe a könyvbe meg van írva a parancs. Van-e hát sok edzett, erős emberetek? Hány van? — Rettenő mód megrökönyödtek, főképp a nagy könyv miatt. Meg hát mert nagyon óvtalan nép az. Adtak bőven enni, inni, az elüljárók meg rupiákkal tömködtek, kinfel-

jem a falubelieket, mire én fel is szedtem a sátorfámat, tizenkilenc rupiával a zsebemben. Kot volt a falu neve. És ugyanígy tettem más falvakban is, mint Kotban, Waka, Tung, Malair, Palan, Myokal és egyéb községek mind dugdosták a markomba a jó rupiákat, csak az erős fiatalok neve bele ne kerüljön a nagy könyvbe. Bikanirból Jeysulmirba mentem, ott aztán elpusztult a könyv, mert hát nagy bölcs képpel nagyon sokat nézegettem bele, hogy hanyat rémítsem a népeket. Szereztem is ezer hétszáznyolc rupiát és tizenkét annát.

— S mind azzal a tevével meg a nagy árjegyzékkel szerezted?

— Én nem tudom, mi a neve annak a könyvnek, de ezek a népek oda voltak a rémületől. Hanem egyszer vissza akartam venni a talkusomat egy hivatalos embertől, az meg jelentést tett a dologról, pandurokat küldtek rám, akik lefogtak engem is, a kis tevét is, a nagy könyvet is. Így kerültem én börtönbe.

— Mowgi, — mondtam neki ünnepelesen, — ha ez mind igaz, akkor te nagy ember vagy. Mikor keveredsz ki a börtönből?

— Egy év múlva. Három hónapot keptam a sorozásért, egy évet meg, hogy mohamedánnak mondtam magam. De megszökni megszökhetem én hamarabb is. Nagyon értelmesen, ostoba nép ez.

— Mowgi ha rabságodnak valamikor vége szakad, én ölelő karokkal fogadlak mindig. Legbelső inasom leszel.

— Sahib, az én apám, anyám, — felelt Mowgi, — Elmegyek.

— Hanem az asszonyok már férjhez mentek, Mowgi.

— Baj is az, Van énnekem feleségem Sambhurban is, egy meg itt is van. Ha újra beszegődöm a Sahib szolgálatába, melyiket vígmem el?

— Amelyik jobban a kedvedre van, Sahib az én oltalmam. Török-szakad, elmegyek, mihelyt megszökhetem.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi római katolikus státus és a román kormány között már régebben éles ellentét merült fel az apostoli jogok gyakorlása kérdésében. A kormány ugyanis felül akarta vizsgálni a katolikus státus ügyvitelét és pénzügyi kezelését, a státus azonban ellene szegült azzal az indoklással, hogy ehhez kizárólag a magyar apostoli királynak volt joga és az apostoli királyi jogok ezidőszert szünetelnek és senkire át nem ruházhatók. A státus szerint ezt mutatja az is, hogy a Szentzsék a magyar királyokat megillető legfőbb apostoli felügyelet és ellenőrzés jogát egyik utódállamnak sem adta meg és például Magyarországon is maga gyakorolja a püspöki kinevezéseket. A román kormány Plou György semmitőszéki elnökkel most szakvéleményt dolgoztatott ki, amely azt akarja bizonyítani, hogy a jogok igen is átszálltak a román királyra, illetőleg a kormányra. Éppen ezért a kormány újból fel fogja szölni a román katolikus státust, hogy a felügyelet és ellenőrzés jogában adja fel eddigi álláspontját, mert különben el lehet készülni a legrosszabbra.

*

Az erdélyi magyar párt és a nemzeti párt választási együttműködéséről Sándor József magyar kamarai képviselő, aki a paktumtárgyalásokat vezet, így nyilatkozott egy magyar újságíróknak. »Elsősorban a kisebbségekkel és a nemzeti párttal való kooperációt véleményezem — mondotta — mert csak ezek jöhetnek számba a községi választásoknál. Hiszem, hogy ez alapján az erdélyi részben kenterben győzhetünk. A nemzeti párt iránt fokozott bizalommal kell viseltetnünk, mert ők a gyulafehérvári határozatok alapján állnak és ezeket a határozatokat még ma is állják. Ezenkívül programjuk alapja a törvényesség, ami a mai korrupt viszonyok között egyedül lehet nemcsak a kisebbségek, hanem az egész ország megváltása. Nézetem szerint nem az a fontos, hogy melyik párt jön hatalomra, hanem az, hogy melyik jöjjön hatalomra és ezt kell a kisebbségeknek elősegíteni. Együtt lenni és küzdeni a harcban, hogy jóakarattal és melegséggel találkozzunk az uralommal is. Én tehát nem a pusztá passzivitás és az események elvárása, hanem az aktivitás, az események teremtése politikáját akarom. Ilyen értelemben teszem meg előterjesztésem a pártvezetőségnek.

*

Az Erdélyi Muzéumegyletet 1854-ben alapította gróf Mikó Imre. Tisztára magyar jellegű intézmény és a gyűjteményeinek legnagyobb része is magyar vonatkozású. Már 1841—43-iki országgyűlésen meg akarták alapítani, de épp magyarsága miatt szemet szurt a terv a bécsi udvarban s csak egy évtized múlva valósulhatott meg. Az egyesület a hetvenes évektől kezdve rendelkezésére bocsajtotta gyűjteményeit a kolozsvári egyetemnek szerződéses alapon évi bér ellenében; a román egyetem az impérium változás óta bér nélkül, szerződés nélkül használta a muzeumot. A jogi személyekre vonatkozó dekrétum alapján az EME is bemutatatta alapszabályait, melyekből az egyetemre vonatkozó részt, mint tárgyalant, kihagyta. A napokban tüzték ki az EME jogi személyisége elismertetésének tárgyalását, mely alkalommal a kinstár Petlesan államtitkár képviselte. Az ügyész és az államtitkár tiltakozott az EME bejegyzése ellen, mert alapszabályait szerintük meghamisították azzal, hogy kihagyták az egyetem használati jogára vonatkozó részt. Klumák János és Bartha Ignác ügyvédek másfél óra hosszat védtek a muzeumi álláspontját, majd a bíróság elnöke elnapolta a tárgyalást. Erdélyben biztosra veszik, hogy a román kormány el akarja vonni a mu-

zeum páratlan értékű, pótolhatatlan gyűjteményét.

*

A Neamul Romanesc, Jorga lapja érdekes cikkben ismerteti az erdélyi magyar párt helyzetét. »A gazdasági és iparkamarai választások — írja — meggyőzték a magyarságot arról, hogy könnyen kompromittálhatja magát, ha kellő előrelátással s nem mérlegeli az eshetőségeket. El kell ismernünk, hogy a magyarság számára nagyon nehéz a probléma, mert a csucsai paktum már előre biztosította a magyarokat, hogy az eljövendő avereszkánus kormány minden sérelmüket orvosolni fogja és összes nemzeti aspirációkat telje-

síti. Az avereszkánusok kormányrajtásában ugyan senki se hisz többé, de a magyar mágnások sokkal gavalérabak, semihogy megbántsák azokat a nagylelkű politikusokat, kik túl korán odaigérték nekik a még le se terített medve bőrét. Nagy dilemmába került a magyar párt vezetősége. Ha önálló listákkal harcol: a magyar többségű vidéken nagy sikere lesz, de az a veszély fenyegeti, hogy egyetlen mandátumhoz se jut ott, ahol nem él számbeli fölényben. Az is megfontolandó, hogy ha az egyik román párttal szövetezik, megharagszik rá a másik, s ha nem az a párt kerül kormányra, amelylyel lepaktál, a szerencsétlenség még nagyobb lenne.

Mussolini lapja támadja Vanderveldet

A locarnoi affér folytatása

Rómából jelentik: A locarnoi konferencián Mussolini és Vandervelde belga külügyminiszter közt támadt incidensnek — mint előrelátható volt — nagy visszhangja támadt az olasz sajtóban. Locarnoban, mint ismeretes, a konferencia záróülésén Vanderveldnek kellett volna üdvözlőnie az olasz miniszterelnököt, azonban a belga külügyminiszter kijelentette, hogy neki, mint a szociáldemokrata internacionálé vezetőjének teljesen lehetetlen Mussolinét üdvözlőnie, aki féktelen terrort fejt ki az olasz szociáldemokraták ellen. Így a külügyminiszterek értekezletén el is maradt Mussolini üdvözlése.

Most Mussolini lapja, a Popolo d' Italia is állást foglal a Mussolini és

Vandervelde közötti ellentétben.

— Az olasz sajtó — írja a lap — Vandervelde eme izléstelen eljárásának, aki egyébként politikai szempontból teljesen jelentéktelen személy, nem tulajdoníthat jelentőséget. Ami pedig hivatali állásában mint egy Olaszországgal barátságos államnak külügyminiszterét illeti, ez olyan, amely kizárólag a belga kormányt érdekli. Mindenesetre ezt az epizódot nem felejtjük el. Végül még egy megállapítást kell tenni, nevezetesen azt, hogy az orosz bolsevisták a nemzetközi kapcsolatokban a diplomáciai érintkezés formáját mindig betartották, míg a szociáldemokratákról ezt egyáltalán nem lehet mondani.

Hogyan történt dr. Dettre János kiutasítása?

Öt perces megbeszélésre a rendőrségre kérték, letartóztatták és még az éj folyamán átadták a magyar hatóságnak!

A szubotikai rendőrfőkapitányság felsőbb utasításra hivatkozva csütörtökön éjjel

letartóztatta dr. Dettre Jánost, a Bácsmezei Napló szerkesztőjét, akit még az éjszaka folyamán áttettek a magyar határon.

A letartóztatás és a kiutasítás végrehajtása oly filmszerű gyorsasággal pergett le, hogy nem volt idő arra sem, hogy meg lehessen állapítani, kinek az utasításra történt az intézkedés.

Csütörtökön este fél kilenckor megjelent a Bácsmezei Napló Alekszandrova-uccai szerkesztőségében egy ismeretlen férfi, aki Dettre szerkesztő után érdeklődött.

— Zagrebből jövök — mondotta — és nagyon fontos üzenetet hoztam számára, amit még ma este át kell adnom.

Dr. Dettre János ekkor már nem tartózkodott a szerkesztőségben, mire az ismeretlen üzenethozóval közölték lakása címét.

Néhány perccel később Milosevics Dusan detektív-csoportvezető és négy detektív, köztük az ismeretlen üzenethozóval, akiről később kiderült, hogy szintén a rendőrség kötelékébe tartozik, megjelentek dr. Dettre János Kralj Petar-Park 9. szám alatti lakásán, ahol közölték vele, hogy a főkapitány kéreti egy pár percre, valami információt akar tőle.

Kilenc órakor Dettre János feleségével együtt már a rendőrségen volt, ahol Horvát Cvetkó rendőrfőkapitány elé vezették. Ugyanakkor egy hadosztálynyi detektív megszü-

lotta a szerkesztőség környékét és a lap munkatársait, akik valamilyen okból az uccára léptek, nyomon követették.

A rendőrségen

Horvát Cvetkó rendőrfőkapitány közölte dr. Dettre Jánossal, hogy felsőbb rendeletre, még az éj folyamán el kell hagynia az ország területét és egyben azt is közölte vele, hogy Horgosnál fogják átvenni a magyar határon.

Dettre Jánosra vonatkozóan hasonló intézkedés történt, azzal a módosítással, hogy ügyei rendezésére és csomagolásra huszonegy órai tartózkodást engedélyeztek számára. Ezek után dr. Dettre Jánost és feleségét visszakísérték a lakásukra, ahonnan

tíz perc múlva öt detektív kíséretében dr. Dettre autóján utnak indították Horgos irányában.

A Bácsmezei Napló szerkesztősége, amikor tudomást szerzett dr. Dettre János letartóztatásáról, nyomban érdeklődött a rendőrségen, ahonnan azonban a letartóztatás és a kiutasítás okairól semmiféle felvilágosítást nem adtak.

A rendőrség autója, amely dr. Dettre Jánost a magyar határ felé vitte, tizenegy órakor érkezett meg Horgosra, ahol a detektívek a vasúti komiszáriátusra irányították. Itt, a komiszáriátus hivatalában helyezték el foglyukat a detektívek, akik azonban további utasítást várva, kinnmaradtak Horgoson. Ebből a körülményből arra lehetett következtetni, hogy Dettre csak pénteken

délután a szegedi személyvonattal akariák továbbszállítani Röske Szent Mihály-telekre, hogy ott átadják a magyar hatóságoknak. Időközben azonban más intézkedés történt.

Fél kettőkor még egy autó robbant el a városházától.

Az autóban Horvát Cvetkó rendőrfőkapitány és Jovanovics Vászta rendőrfőkapitány, a politikai osztály vezetője ültek, akik szintén Horgosra mentek.

Megérkezésük után Horvát rendőrfőkapitány rövidebb tanácskozást folytatott a vasúti komiszáriátussal, majd a tanácskozások befejezése után

dr. Dettre ismét autóra ültették és úgy ez a kocsi, mint a főkapitány kocsija elindult a határ felé.

Ejjel három órakor már megtörtént a kiutasítási rendelet végrehajtása. Dr. Dettre Jánost a határon átadták a magyar hatőrségnek, a mely még az éjszaka beszállította Szegedre.

Beogradban, miután az egyik reggeli lap rövid tudósítást közölt Dettre János dr. kiutasításáról, a parlamentben már a kora délelőtti órákban hirtelen terjedt az ügynök, a mely nemcsak a vajdasági, hanem a szerb politikusokat is élénken foglalkoztatta. Újságírókörökben is mély benyomást keltett a Bácsmezei Napló szerkesztőjének hirtelen kiutasítása, ami ellen a beogradi újságírók élesen tiltakoztak az egyes minisztereknél. A legelőkelőbb beogradi lapok szerkesztői még a délelőtti folvaman intervenáltak Makszimovics Bózsó belügyminiszternél abban a reményben, hogy Dettre dr. még az ország területén tartózkodik és még nem tették át a határon. A belügyminiszter pozitív ígéretet is tett, hogy meg fogja vizsgálni a helyi hatóságok intézkedésének törvényességét és meg fogja akadályozni, hogy Dettre Jánost Magyarországra utasítsák ki. Interveniáltak a belügyminiszternél a szubotikai kerület képviselői is pártkülönbség nélkül Dettre dr. érdekében. Makszimovics belügyminiszter dr. Radonics Jován képviselőnek is hasonló ígéretet tett, mint az újságíróknak. Több más neves vajdasági politikus, így a kormány vajdasági tagja Miletics Szlavkó dr. közegészségügyi miniszter, sőt Pribicevics Szvetozár volt közoktatásügyi miniszter is, — akivel pedig gyakran volt a Bácsmezei Napló merőben ellentétes állásponton — közbevetette magát Dettre János kiutasításának visszavonása érdekében, azonban ekkor már késő volt.

A parlament ülése

Beterjesztették a rokkanttörvényjavaslatot

A szkupstina pénteki ülését fél tizenegykor nyitotta meg Szubotics Jovan elnök. Marics Koszta előadó beteresztette a rokkanttörvényjavaslatot és felolvasta szövegét.

Utána Agatanovics demokrata olvasta fel a demokrata párt álláspontját és kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Kremzsák szlovén néppárti is a javaslat ellen tartott pártja nevében beszédet és kijelentette, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Loncsarevics, a Radics-párt szónoka kijelentette, hogy a törvényjavaslat teljesen fedl a horvát köztársasági parasztpárt álláspontját, csupán a 70. és 74. ik szakaszon kíván változtatást.

Dettre János nélkül

Öt és fél év óta talán ma először jelenik meg a *Bácsmegyei Napló* úgy, hogy hasábjain hiányzik dr. Dettre János működésének és kiváló tehetségének a nyoma.

Dr. Dettre Jánost csütörtökön este *szokatlanul, ochranaszzerű módon* — keressük az alkalmas kifejezést — *áthurcolták a határon*. Egy nem tulságosan józan detektív jelent meg a szerkesztőségben azzal, hogy Zagreből üzenetet hozott dr. Dettre János részére. Mikor megtudta, hogy dr. Dettre már lakásán van, *öt detektív jelent meg nála* s közölték vele, hogy Horvat Cvetkó főkapitány *öt percere kéreti*, valami információt akar tőle kérni.

A főkapitány a hivatalban azt közölte Dettrevel, hogy *egynegyed órán belül* el kell hagynia az ország területét s ettől a perctől kezdve *állandó detektív-kíséret mellett csomagolt s detektívek vitték* autóját Horgosra a magyar határra, ahol áttették Magyarországra. *A hirtelen életbeléptetett telefoncenzura* minden lépésünket, hogy a késő esti órákban a titokzatos rendőrkapitányi intézkedéssel szemben orvoslást keressünk, megnehezítette s nehogy a közbelépésnek fogamatja legyen, még az éj folyamán rendőrségi autó ment Horgosra s intézkedés történt, hogy dr. Dettre Jánost még mielőtt bárki is közbeléphetne, át is tegyék a határon.

*

Természetesen mi nem tudhatjuk, hogy mi az a *tontos államérvék*, a melyet titokban kell tartani s amely azt követeli, hogy dr. Dettre János értékes egyéniségétől megfosztatunk, — ismerjük azonban azokat az okokat, amelyek miatt a *Bácsmegyei Napló* ellen akarnak sütni.

Horvat Cvetkó főkapitány hivatali működését mi kénytelenek voltunk, nézetünk szerint, teljesen objektív kritikával kísélni. A főkapitány ezek miatt több rendbeli sajtópórt tett folyamatba. Ugy látszik azonban nem nagyon bizik a bírói igazságszolgáltatásban, ha hivatali hatalmát igyekszik arra felhasználni, hogy a *Bácsmegyei Napló* ellen törjön.

Abból a véleményünkben sem csináltunk titkot, hogy *Gyorgyevics Dragoszláv szuboticiai főispánnak a főispáni álláshoz minden áron való ragaszkodását veszélyes és végzetes politikai hibának tartjuk*. Nem tartjuk szükségesnek, hogy magunkat igazoljuk, de ki kell jelentenünk, hogy a város és a szuboticiai kerület polgárságának *legnagyobb része* így gondolkozik s proponálni mernénk, hogy *szavazzassák meg titkosan nem is az egész radikális-pártot, hanem csak annak főispánhű csoportját* s biztosra vesszük, hogy a szavazatok többsége azt igazolná, hogy a radikális-párt Gyorgyevics-csoportja is a *radikális-párt jelene és jövője szempontjából veszedelemnek tartja a főispán működését*.

Mindezt ilyen mereven nem mondotta meg a *Bácsmegyei Napló*, mert a lapra nézve *végzetlenül közömbös*, hogy ki a szuboticiai főispán.

A helyi radikális-párt elégedetlenjei ellen azonban már csak azért sem lehet eljárni, mert nagyon sokan vannak. Őket nem lehet törvénytelen eszközökkel megfélemlíteni, megkezdődik tehát az üldözés egy magyar újság ellen, amely hivatását és feladatát igyekszik komolyan teljesíteni s amelyet az üldözéssel szemben nem véd semmi

és senki más, csak az igazság.

Most dr. Dettre János eltávolításával próbálják megbénítani az újságot. Mi azonban fenyegetések, detektívek sordala közt is teljesíteni

akarjuk kötelességünket s hitünk és reményünk, hogy a pusztá igazság diadalmaskodik a ránk törő árnyak fölött.

(dr. fi.)

Halálos autószerencsétlenség Sombor mellett

**Negyvenöt lóerős Mercedes összeütközött egy parasztszekérral
Egy halott, két sebesült**

Szomborból jelentik: A szombori *Földvári és Bergl* gépkereskedő-cég negyvenöt lóerős, hatüléses Mercedes-kocsija pénteken reggel hat órakor elindult a kanyarai országúton Noviszad felé. Mintegy kilenc kilométerre Szombortól az automobil egy egyfogatu parasztszekérral találkozott, amelyben *Terzics Velimir* szomborszállási lakos ült az anyósával, a hetven esztendő *Szekula Istvánnéval*. Ugy a kocsit, mint az automobil szabályszerűen kitért, azonban a szűk úton az automobil nem tudta teljesen kikerülni és sárhányója beleakadt

a parasztszekér rudjába. A teljes sebességgel robogó gépkocsi *felfordította a szekeret és mintegy husz méteren keresztül magával hurcolta*.

Az automobilban *Földvári Lajos* gépkereskedő, *Reicher Lipótné, Zuhler Leó* gyógyszerész felesége és *Veszely Gábor*, a gépkereskedő cég tisztviselője ültek. *Veszely és a sofőr, Mór Ferenc* könnyebben megsebesültek, míg a *szekérben ülő Spekulané szörnyenhalt*.

A parasztkocsi pozdorjává zuzódott, az automobil is összetört.

Spriccer a vádlottak padján

A danzigi City-bank igazgatójának vajdasági szélhámosossági

A nemzetközi szélhámosok egyik *representatív* man-je, *Spriccer Boleszláv*, harmincegy éves, lengyel származású, volt danzigi bankár állott pénteken a szuboticiai bíróság előtt csalással és csekk-hamisítással vádolva. A danzigi City-Bank jóhangzása neve dacára sem valami túlelkelő intézet, egykori igazgatója azonban elég mozgalmas előéletre tekinthet vissza: végig csalta fél-Európát, megfordult Párisban, Berlinben, Bécsben, ahonnan Jugoszláviába került, ahol valósággal szélhámosi vendégszerplési körutazásra indult. Leghosszabb ideig Szuboticián működött; aztán következett Noviszad, Beograd, Becskerék és Pancsevó, ahol múlt év november 28-ikán letartóztatták és Szuboticiára szállították. Ettől az időtől fogva vizsgálati fogságban van. *Spriccer Boleszláv*val együtt foglalt helyet a vádlottak padján *Loncsarevics Sztipán* kereskedő, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy *Spriccertől* hamisított csekket vásárolt és azokat értékesítette.

A főtárgyalás

A büntetőtanácsban, amely ezt az ügyet tárgyalta, *Pavlovics István* törvényszéki elnök elnökölt. A tanács tagjai voltak *Csulics Zvezdán* és *Gavrics Milán* törvényszéki bírák, míg a közvádat *Gjeneró Márkó* dr. államügyész képviselte. A védelmet *Piskulics Zvonimir* dr. és *Dimitrijevics Dragomir* dr. ügyvédek látták el.

Pavlovics István elnök kilenc órakor nyitotta meg a főtárgyalást és a vádirat ismertetése után intézkedett, hogy *Loncsarevics István* másodrendű vádlottat vezessék ki a teremből, aminek megtörténte után megkezdődött *Spriccer Boleszláv* elsőrendű vádlott kihallgatása. A jómegjelenésű, magas, nyugodt természetű, nyugodt, rendes beszédű *Spriccer* a bűnösség kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek.

A francia frank áldozata

— A frank spekulációban — mondotta — elvesztettem minden pénzem. Veszteségem meghaladta az ötezer dollárt. A frank váratlan emelkedése idején Párisban tartózkodtam. Ez múlt év júniusában történt. Párisban 1924. év áprilistól júniusig laktam, onnan Bécsbe utaztam. Céлом ez volt, hogy haza utazzak Lengyelországba és ezért Bécsen át mentem. Néhány napot töltöttem Bécsben, ahol a *Länderbanknál* fo-

lyószámlám volt 510.000 osztrák korona erejéig. Egy kávéházban ki akartam állítani egy csekket. A pincértől tintát kértem, de nem kaptam. Egy kávéházi vendég töltőtollat ajánlott fel nekem. Kinyitottam utazótáskám és kivettem onnan egy csekk-füzetet, amelyből nagy készlet volt a táskámban.

Csekkhamisítás egy vacsoráért

— A kávéházi vendég csodálkozva látta a csekk-füzeteket és mondta, hogy fizet nekem egy vacsorát, ha adok neki egy csekket. Azt válaszoltam neki, hogy a csekkék értéktelen papírosok, ha azonban akar belőlük egyet, adok, de nem vacsoráért, hanem adjon vacsora helyett 200.000 osztrák koronát. Ezt a pénzt meg is kaptam és még vacsorát is fizetett a kávéházi vendég. Erre adtam neki egy csekket, félmilliárd osztrák koronára kiállítva és pedig olyan formában, hogy a danzigi City-Bank állítja ki a csekket a bécsi *Länderbankra*.

Az elnök: Nem érdeklődött az iránt, hogy ki volt ez a kávéházi vendég?

Spriccer: Amikor odaadtam neki a félmilliárdra kiállított hamis csekket, akkor mutatkozott be és akkor tudtam meg, hogy a *kávéházi vendég* neve *Filipovics* és hogy *jugoszláviai kereskedő*. Ez a bécsi *Siller-féle kávéházban* történt 1924. év július havában. A futólagos kávéházi ismeretségnek folytatása lett. Három-négy nappal a kávéházi találkozás után *Filipovics* fölkeresett a bécsi *Hotel Continental*beli lakásomon és ajánlatot tett, hogy menjek vele *Becskerékre*, ahol nagy üzletei vannak. Kapok jó fizetést és huszonöt százalékos *nyeremény-részesedést*. Örömmel fogadtam az ajánlatot. Ekkor *Filipovics* azt a meglepő kijelentést tette, hogy ő álnevet mondott és az ő neve nem *Filipovics*, hanem *Brankován Csedomir* hadseregszállító *Becskerékről*. Ugyanekkor átadott nekem egymillió osztrák korona készpénzt. Én beleegyeztem, hogy lemegyek *Becskerékre*, de beutazási engedélyre volt szükségem, amit a lengyel külügyminisztérium utján kellett beszereznem. Ez tíz-tizenkét napot vett igénybe. *Brankován* azt mondotta, hogy ő majd elutazik előre és én kövessém. *Becskeréken* keressém fel a *Rózsa-kávéházban*. Hét-nyolc napra rá megkaptam az utazási okmányokat és elutaztam *Becskerékre*.

Becskeréken

Hosszasan elmondta *Spriccer*, hogy miként találkozott *Becskeréken* *Branko-*

vánnal, akivel elmentek Szuboticiára. Részletesen beszélt ezután arról, hogy mit csináltak Szuboticián és valamennyi banknál hamisított csekket akartak értékesíteni, de eredménytelenül. Derültseget kellett, hogy a csekk-hamisításról állandóan mint *trükk*ről emlékezett meg és folyton azt hangoztatta, hogy, mint bankügyekben alaposan jártas szakember, a csekket úgy állította ki, hogy *biztos volt benne, hogy azokat semmi féte bank nem fogja beváltani*.

Csalók csalója

— Nekem, — mondta — az volt a célom, hogy *megcsaljám a csalókat*. Pénzt akartam tőlük kicsalni és ki is csaltam, hogy hazamehessek Lengyelországba.

Elmondotta ezután, hogy miként ismerkedett meg *Kardos Andor* becskeréki kereskedővel, az *Ivanica*-malom tulajdonosával és többekkel, akiket igyekezett sorra bemártani. Beismerte, hogy egyik vajdasági városból a másikba utazott és mindenütt kísérleteztek a hamis csekkekkel. Beogradban átadott vádlottársának, *Loncsarevicsnek* tíz darab hamisított csekket és kapott tőle ezért kétezer dinárt. Amikor *Pancsevóra* megérkezett — múlt év november hó 28-ikán — akkor letartóztatták.

A délutáni tárgyalás

Az elnök erre elrendelte a tárgyalás megszakítását. A délutáni folytatólagos főtárgyalást három órakor nyitották meg.

A másodrendű vádlott, *Loncsarevics Sztéván* az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát, azt felelte, hogy *nem*.

Az elnök: Ismeri az elsőrendű vádlottat?

Loncsarevics: Lehet, nem ismerem rá.

Kijelentette, hogy egyáltalában nem vett hamis csekket és pénzt nem adott senkinek ilyenekért. Bécsben tartóztatták le a beogradi *uprava grada* kérésére, de még most sem tudja, hogy miért.

Az elnök kérdésére elmondta, hogy foglalkozása *kézműáru-kereskedő és a »Budučnost«* csödbefutott szuboticiai textiláru cégnek egyik cégtársa volt. Amikor szembesítették *Spriccer Boleszláv*val, *Spriccer* fentartotta azt az állítását, hogy ő igenis adott át *Loncsarevicsnek* a beogradi *Moszkva-kávéházban* tíz darab hamisított csekket és kapott azért tőle kétezer dinárt.

A tanúk

Első tanuként *Brankován Csedomir* hallgatta ki a bíróság. Részletesen elmondta *Spriccer Boleszláv*val való találkozásának történetét.

— Múlt év augusztus havában találkoztam vele Szuboticián a Beograd-szálloda portás fiúkéjében és pedig úgy, hogy a portás nem tudott németül és engem kért meg, hogy legyek tolmácsközte és *Spriccer* között. Ekkor beszélgetésbe bocsátkoztunk és *Spriccer* elmondotta, hogy ő egy nagy lengyel gabonacég képviselője és nagymennyiségű, mintegy száz vagon gabonát akar vásárolni. Fölkért, hogy mutassak be neki gabonakereskedőket, miután ő itt idegen.

Elmondta aztán, hogy *Spriccer* néhány nap múlva aziránt érdeklődött nála, hogy hol lehetne mintegy harmincezer üres zsákot vásárolni. *Brankován* érintkezésbe lépett ebben az ügyben egy noviszadi céggel, de az üzlet nem jött létre. Izgalmas szembesítés következett ezután *Brankován* és *Spriccer* között. *Spriccer szemébe mondta a tanúnak, hogy múlt évben Bécsben találkozott, ahol megtárgyalta a csekkhamisításokat, amit keresztül akartak vinni és hogy Brankován volt az, aki őt Becskerékre meghívta csekket hamisítani*. *Brankován* kijelentette, hogy *Spriccer* hazudik. A szembesítés ezzel véget ért.

A bíróság ezután *Kovács István* Beograd-szállodai alkalmazottat és *Kakulidess Nikola* kereskedőt hallgatta ki tanuként. Lényegtelen vallomásuk után a délutáni tárgyalás öt órakor véget ért és *Pavlovics István* elnök a tárgyalás folytatását szombat reggel kilenc órára tűzte ki.

Háboru folyik Bulgária és Görögország között

A bolgár kormány háromszor fölajánlotta a görög követelések teljesítését
Válasz helyett folytatják az előnyomulást a görög csapatok — A jugoszláv kormány a semleges megfigyelő álláspontjára helyezkedik

A Népszövetség erélyes beavatkozásra készül

A görög és bolgár fővárosokból érkező hírek ugyan meglehetősen ellentmondanak egymásnak, de ennek ellenére is mindinkább nyilvánvaló, hogy *Görögország és Bulgária között már háboru folyik*. A Népszövetség ugyan abban a táviratában, amelyben a népszövetségi tanács egybehívásáról értesíti Bulgáriát és Görögországot, felszólítja mindkét kormányt, hogy az ellenségeskedéseket azonnal szüntessék be, azonban semmi kilátás sincs arra, hogy ennek a felhívásnak fogantatja legyen.

Izgalom Bulgáriában

Szófiából jelentik: Egész Bulgáriában nagy izgalmat keltett az a hír, hogy a görög csapatok Petric község elfoglalása után tovább nyomultak a bolgár területen. A lapok szerint a községet megszálló görögök a macedon felkelők hozzátartozói közül többet tuszként le tartóztattak. Meg nem erősített jelentés közli, hogy a bolgár komitácik Petricet visszafogalták, miközben több görög katonát foglyul ejtettek. A kormánykörök a legkomolyabban számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a határon történő események komoly háboru bonyodalmat idéznek fel Bulgária és Görögország között. Másrésztől biztosra veszik, hogy a konfliktus békésen elsimul, tekintettel arra, hogy a bolgár kormány elfogadta a görög ultimátumot és ezzel teljesítette a Pangalos-kormány követelését.

Tovább folyik a görög előnyomulás

Szófiából jelentik: A görög csapatok folytatják előnyomulásukat bolgár területen, miután a határon történt betörésüket a sűrű köd és a sötétség elősegítette, úgy, hogy meglepetésszerűen sikerült három bolgár határőrséget elfoglalniok. A Struma folyó mentén Marinopolo irányában a határtól nyolc kilométer mélységig hatoltak előre a görögök bolgár területen és csütörtökön délelőtt ágyutüz alá fogták Marekostonovo helységet, amely Petricstől keletre a Struma völgyében fekszik. Egy görög hadirepülőgép bombákat vetett Levanovo állomás közelében a vasuti hidra. Nem valószínű, hogy a görög csapatok Petric városát is elfoglalták, mert csütörtökön délután 4 órakor még sikerült telefonos kapcsolatot létesíteni Szófia és Petric között, de lehetséges, hogy azóta a görög előőrsök már benyomultak a városba.

A meglepetésszerű fegyveres betörést a görögök három zászlóalj gyalogsággal, megfelelő számú tüzérséggel és géppuskákkal hajtották végre, míg az ágyukat a határ mentén állították föl. A bolgár határőrök a támadáskor sietve visszavonultak. Eddig bolgár részen öt katonát esett el. A szóliai kormány most már harmadikszor szólította föl a görög kormányt, hogy sürgősen rendelje el a határsértés megvizsgálását, de erre nem jött válasz, ellenben egy jegyzéket intézett a görög kormány Szófiába, amelyben három megölt görög katonát életéért kártérítés felében hat millió levet követel és a vétkesek sürgős megbüntetését.

Görög jelentés

Athénből jelentik: A kormány pénteken reggel hivatalos jelentést adott ki, amely tudatja, hogy a macedóniai hadsereg parancsnoka ezt táviratozta: »A bolgár csapatok magatartása következtében, amelyek Demir-Kapu szakaszán görög területet tartanak még mindig megszállva, kénytelen volt Petricsig előnyomulni, hogy a bolgárokat ezáltal kényszerítse a megszállott görög terület feladására. A kormány azonban utasította a parancsnokot, hogy minden to-

vábbi előnyomulást szüntessen be, míg a bolgárok nem támadnak újból.

— Ezzel a katonai operációk befejezetteknek látszanak — így szól tovább a kormány hivatalos közleménye — és a konfliktust most már diplomáciai tárgyalások után kell elintézni.

Az athéni francia és angol követ közbelépett

Athénből jelentik: A görög-bolgár konfliktus az athéni francia és angol követ közbelépésére némiképen enyhült. A görög kormány utasította a görög csapatokat, hogy az ultimátum határidejének lejártáig ne folytassák a bolgár határon túl az előnyomulást.

A bolgár kormány jegyzéke a Népszövetséghez

A bolgár kormány jegyzéket intézett a Genfben székelő népszövetségi főtitkársághoz. A jegyzék ismerteti a görögök által provokált határincidens körülményeit és a következőket mondja: »A szóliai kormány abban a pillanatban, amikor értesítést kapott az incidensről, megbizta az athéni bolgár követséget, tegyen javaslatot a görög kormánytól, vegyes-bizottság kiküldésére, a felelősség megállapítása céljából. Ezt a javaslatot a szóliai görög követség utján még három ízben megismételte. A helyi kormány mielőtt még javaslatunkra válaszolt volna, etrendelte a görög csapatoknak bolgár területre való benyomulását. A bolgár kormány a lehető legerélyesebben tiltakozik a Népszövetség egyik tagállamának ilagránis katonai benyomulása ellen és a bolgár kormány a népszövetségi tanács sürgős összehívását kéri a megfelelő intézkedések megtételére.

Hétfőn ül össze a népszövetségi tanács

Genfből jelentik: Sir Erik Drummond, a Népszövetség főtitkára pénteken megkapta Bulgária távirati bejelentését a görög csapatok határsértéséről és a melyben a szóliai kormány a népszövetségi tanács haladéktalan egybehívását kéri. Drummond nyomban telefonon érintkezésbe lépett Briand francia külügyminiszterrel. A megbeszélés során Briand, mint a népszövetségi tanács ezidőszerinti elnöke megállapodott a főtitkárral, hogy a jövő hétfőre, október 26-án délután fél öt órára rendkívüli ülészsakra hívják össze a Népszövetség tanácsát. Az ülés egyetlen tárgya a görög-bolgár konfliktusban való eljárás lesz.

A Népszövetség titkársága nyomban intézkedett, hogy a tanács tagjait értesítsék és nyomban közölte az intézkedést a görög és bolgár kormányokkal is.

A konfliktusba eszerint három napon belül beavatkozik a nagyhatalmak képviselőiből, valamint az időszakonként megválasztott tagokból álló népszövetségi tanács, amely annak idején a görög-olasz konfliktus elintézésének módját is megállapította.

A jugoszláv kormány álláspontja

A beogradi kormány álláspontjáról beavatott helyről szerzett információ alapján a következőket közlik:

Az S. H. S. királyság minden körülmények között a nagyhatalmak oldalán jog állást foglalni, a jugoszláv diplomácia pedig figyelő álláspontja helyezi.

Markovics Jován külügyminiszter-helyettes pénteken fogadta Cunard angol, Olchusen német követeket és Georgiev bolgár ügyvivőt.

A görög-bolgár kérdésről délelőtt Pasicis miniszterelnök hosszasan tanácskozott Nincsic külügyminiszterrel. Hír-

szerint a kormány azon az állásponton van, hogy az S. H. S. királyság ebben a kérdésben hajlandó a viszály elintézésére mindkét államnak jó szolgálatokat tenni.

A beogradi sajtó, amely eddig rezerváltan viselkedett mind a görögökkel, mind a bolgárokkal szemben, ma határozottan állást foglal Bulgária mellett.

Igy a Vreme, Nincsic külügyminisz-

ter lapja, azt írja, hogy a görögök szabályszerű hadműveleteket folytatnak bolgár területeken, csapataik fel vannak szerelve tüzérséggel és repülőgépekkel. Nyilvánvaló, hogy ha tényleg a bolgárok provokálták a konfliktust, akkor a határon a harc folytatására megfelelő csapatok állottak volna rendelkezésükre. E helyett a tény az, hogy a görögöknek állottak ilyen csapatok rendelkezésre.

Ebből látni, hogy Pangalos készült a konfliktusra és megfelelő csapatokat vont össze a bolgár határon. Pangalos egyébként már egyszer megkísérelte, hogy belpolitikai zavarokat külpolitikai konfliktus utján oldjon meg, történetesen akkor, amikor hatalomrajutása után Jugoszláviával kezdett ki.

Hasonlóan ír a Politika, amely ugyan csak Nincsic külügyminiszterhez áll közel.

Hetvenszeres rablógyilkost végeztek ki Valjevóban

Agyonlőtték a négyszáznegy esztendei börtönre elitét Torkics Szimát

Valjevóból jelentik: Pénteken reggel végezték ki Torkics Szimo rablóvezért a valjevói erdőszélen. A rablóvezérnek, aki Délszerbia nyugati részén garázdálkodott, heven rablógyilkosság terhelt a lelkét és összesen négyszáznegy esztendei börtönbüntetésre volt elítélve.

A siralomházban Torkics nagyon agresszíven viselkedett. Egész éjjel ivott, énekelt és semmiféle bünbánatot nem mutatott.

Reggel hat órakor ment végbe a kivégzés. Óriási tömeg kísérté utolsó útjára a rablóvezért, aki, mikor a fa alá állították az erdőszéli tisztáson, nem engedte bekötni a szemét. Az utolsó percben odakiéltott a katonáknak:

— Aztán jól célozzatok!

Négy golyó furódott a szívébe és azonnal kiszendvedett Délszerbia legveszedelmesebb és legkegyetlenebb gonosztevője.

Az osztrák legitimisták az antiszemitizmus ellen Schager bárót faképnél hagyták párthivei

Bécsből jelentik: Schager-Eckartsau Albin báró, az osztrák monarchisták egyik legnagyobb csoportjának vezére, azzal, hogy résztvett az Eckhardt-Cuzafele budapesti antiszemita kongresszuson és egy bécsi gyűlésen legutóbb antiszemita hitvallást tett, eljátszotta a konzervatív monarchisták nagy részének rokonszenvét s párthivei egymástán hagyják faképnél.

Ebből az alkalomból megírták a lapok és a Bácsme gyei Napló is hirt adott róla, hogy Schager Albin egykori osztályfőnök nem vagyongazdálkodója már az egykori uralkodóház ausztriai vagyónának. Ez ugylátszik, nagyon fáj a monarchista vezérnek és most egy könyvomat utján nyilatkozik. Nem tagadja, sőt megerősíti, hogy megszűnt

az osztrák császári ház vagyongazdálkodója lenni, de igyekszik ezt a körülményt más világításba állítani.

— Ferdítés úgy tüntetni fel a dolgot, — mondja a nyilatkozat — mintha őt a vagyongazdálkodói tisztától megfosztották volna. A tény az, hogy a néhai király és császár halála után Zita királyné és császárné helyesebbnek látta, ha a vagyongazdálkodást minden politikai vonatkozástól elkülönítik s ezért történt a változás.

Osztrák politikai körökben úgy tudják, hogy Zita excsászárné azért vonta meg bizalmát Schager-Eckartsau bárótól, mert a volt osztályfőnök reakciós és antidemokratikus politikája több ellenséget szerzett az osztrák legitimistáknak, mint barátot.

Gyilkolt a gránát

A sombori határban felrobbant egy gránát, megölt egy gyermeket és kettőt halálosan megsebesített

Szomborból jelentik: A sombori határban csütörtökön súlyos szerencsétlenség történt. Két héttel ezelőtt Priglevica-Sveti-Iván és Szombor között a tüzérség harcászati gyakorlatot tartott éles lövegekkel. A nem explodált lövegeket a gyakorlat után két tüzér összeszedte és a szántóföldön elásta.

Csütörtökön délben hat sombori pásztorfiu kiment a szántóföldre. A tizennyolc éves Galetin Mita, a tizennégy éves Masztasics Stevan, a tizenhárom éves Dabics Gyura, valamint testvérei, a tizenöt éves Nebojsza, a tizenkétéves Hinko és a kilenc esztendő Márkó játszani kezdtek a mezőn, majd Masztasics Stevan, aki annak idején látta, hogy a katonák hova ásták el a lövedékeket, hozzáfogott azok megkereséséhez. Társai segítségével hamarosan ki is ásta a lövedékeket, ame-

lyekkel a gyermekek játszani kezdtek. Botokkal ütögették az éles töltéseket, majd Galetin Mita az egyik épségben maradt gránattal labdázni kezdett. Amikor később érezte, hogy a gránát kezd átmelegedni, ijedten dobta el a veszedelmes játékszert, amely a gyermekek csoportja közé esett és felrobbant. Masztasics Stevánt a gránát darabokra tépté úgy, hogy azonnal meghalt, míg Galetin Mita és Dabics Gyura a gránátzilánkoktól több helyen súlyosan megsebesültek úgy, hogy a sombori körházban a halállal vívódnak. A többi gyermek a zilánkoktól csak egész könnyű sérüléseket szenvedett.

A sombori rendőrség a katonai parancsnoksággal egyetértésben erélyes vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

KÉPTELEN KRÓNKA

•••

EGY MILLIÁRD HEKTOLITER alkoholt fogyasztott el a világ a múlt esztendőben. Szédítő szám, testvérek közt is imponálóan hatalmas leistung, amihez képest csöpp a tengerben az a mennyiség, amit Szubotica, ez a tüdővésztes, legénykedő, istenes város nótáz el januártól decemberig. De nem kell kétségbeesni, az alkoholfogyasztás olyan örvendetesen növekszik, hogy ebben az évben, ha jól megy, már másfél milliárdig issza le magát az öt világrész — hektóliterekben. Az új rekord sem lesz azonban hosszúéletű: jövőre, ahogy a statisztikusok jósolják, még óriásibb végösszeg jön ki, valóságos mamutszám, amiben a nullák szinte glédába állnak majd mint katonák a raporton és kimondani is nehéz lesz. Tudósok, akik foglalkoztak a kérdéssel, azt mondják, hogy a háború óta napról-napra, hónapról-hónapra több alkohol szalad le a torkokon. Az emberek úgy isszák, mint a tüdőbajosok a tejet, kétszer annyit fogyasztanak, mint a jó békevilágban, a mikor pedig jobb család asztaláról soha nem hiányzott a bor. Hogy miért? — egyszerű: mert bánatuk van, mert élnek, mert hazudnak, mert költőik, éiszakáik, gondjaik és szerelmeik vannak. Mert unják a világot, unják a tavaszt, a nyárt, az őszt, a — békét. A statisztikusok szerint az utóbbi különösen a szivükre megy; amióta megértük Versaillesst, Genuát, Locarnót, egyre szaporodik Bachus-isten csapata, új fájdalomra új hektóliter jön, új gondra új narokzis. Bolond beszéd, hogy mi lenne, ha egy milliárd hektóliter alkohol helyett egy milliárd könyv, egy milliárd Hardtmuth-ceruza, vagy egy milliárd szappan fogyna el. Az ördögöt kiűzheték szenteltvízzel, de próbálják az antialkoholisták a fájdalmukat káprédikálni a szivekből. Mert itt erről van szó: a fájdalomról, ami van és amire az emberek szerint csak egy az orvosság: az alkohol. Könnyű felháborodni, hogy micsoda disznó világ ez, egy milliárd hektólitert önt a garatra és még ezzel sem elég-szik meg, hanem tovább pocékolja a pénzt, a milliókat. Propaganda? — igen, a plakát okosan beszél, jól tanácsol, de a tanács ugyanaz, mint amikor orvos ajánlja a földhözragadt tüdővésztes páciensnek, hogy utazzon a tengerpartra. Az alkohol az ördög itala és ettől csak úgy lehet megmenteni a világot, ha megmentjük — a fájdalomtól. Ezt a kunsztot pedig egvelőre csak az alkohol tudja megcsinálni.

*

A NAGY D'ANNUNZIONAK nem könnyű az élete. A világhír súlyos és fárasztó kötelezettségekkel jár, a nyájas olvasó igen szeszélyes és sokszor muszáj teljesíteni kérését. Az olasz sarkatán emellett gögös, mint egy igaz római patricius, undorodik minden társaságtól, még ha egytől-egyig hercegnőkből áll is és csak nehezen szánja rá magát, hogy földi halandóval szóbaálljon. Öreg, rut szatirarcát misztikus sötétség örzik a híres cagnacoi villában, ahol az év legnagyobb részét tölti hivalkodó, reklámremettségben. A villából csak akkor mozdul ki, ha már életre-halálra követeli az olasz közönség, ez a minden nációbelinél veszedelmesebb publikum, amely valósággal bolondul a nagy mesterért. Nemrégiben Rómában volt, ahol egy előkelő arisztokrata irodalombarát estélyt adott tiszteletére, hatfogatásos menüvel, meztelen női térdekkal és — irodalommal. A háziasszony a vacsora után saját költeményét akarta elszavalni D'Annunzionak, a nagy mester bölöngött, jól van, de ki-közdte, hogy a termet sötétség el, mert a verset csak sötétben tudja élvezni. Természetesen azonnal leoltották a lámpákat, az olasz dáma végigszalta a költeményt és mikor a végén felgyújtották a villanyt, D'Annunzio nem volt sehol. A sötétben kiszökött a teremből.

(H—U)

A trebitschi tömeggyilkosok a bíróság előtt

Az iglói esküdtbíró megkezdte a nagy bűnügy tárgyalását

Prágából jelentik: Az iglói esküdtbírószék szerzáción tömeggyilkossági bűnügy tárgyalását kezdte meg pénteken. A csehszlovákiai Trebitsch város végén egy régi omladozó malomban lakott Feita János cipésmester, József és János nevű fiaival, valamint Kunt József, Masek János, Kment József és a Dvoracek házaspár, akik egymással szövetkezve, eddig ismeretlen számú gyilkosságot követtek el.

A bűntényekre a véletlen vezette rá a hatóságokat. A nyomozás során megállapították, hogy 1919-ben ebben a házban két remete is lakott, akik egy nap eltűntek és azóta nyomuk veszett. A gyanu azonnal Feitaékra terelődött, akiket le is tartóztattak. Ezek eleinte tagadták a rájuk rótt bűncselekményt, de később József, a banda legifjabb tagja vallani kezdett. Bevallotta a két remete meggyilkolását. Vallomása során elmondta, hogy kihallgatott egy beszélgetést, amit a Dvoracek-házaspár folytatott. Dvoracekné tudta azt, hogy a két remetének egy kis megtakarított pénze van és ezt akarták elrabolni. A terv keresztülvitelére megnyerték a

házban lakó és fent felsorolt egyéneket is, akikkel azután közösen követték el a sorozatos gyilkosságokat.

A nyomozás során az öreg Feita bevallotta, hogy annakidején Dvoracekné azt ajánlotta neki, hogy hívják magukhoz a két remetét, ittassák le őket és akkor könnyű lesz velük végezni. A terv sikerült is és amikor a remetek elalmodtak a ágyra fektették, Dvoracek és Feita József kalapáccsal agyonverte a két testvért és holttestüket elásta.

A tanuvalomások során megállapítást nyert az is, hogy a háború alatt több lengyel menekültet is elvettek láb alól. A gyilkosságokat majdnem minden egyes esetben Feita cipésműhelyében követték el. Dvoracek első kihallgatásakor két, később pedig hét lengyel menekült lemeszáróldását ismerte be. A hullákat azután feltrancsirozták és beleszörták a patakba, úgy, hogy minden nyom eltűnt.

Az iglói esküdtbírószék a pénteki tárgyaláson alig jutott tovább a vádlottak személyi adatainak felvételénél. A tárgyalás előreláthatólag napokig fog tartani.

Pasics nagy beszéde a pártfegyelemről

A radikális pártszövetség ülése

Beogradból jelentik: A radikális párt pénteken délután Zsifkovic Ljuba elnökletével ülést tartott.

A megnyitó beszédben Zsifkovic Ljuba klubelnök a csütörtöki eseményekkel kapcsolatban, szót tett, hogy a radikális párt a képviselők távolléte alatt nem tudta a pénzügyi bizottságban azt a számarányt elérni, amely a képviselők számára foga megillette volna. A történetek miatt őt is támadások érték.

Kocics képviselő kijelentette, hogy Zsifkovicot nem tekinti a párt elnökének és kénytelen erre vonatkozóan kérdést intézni az egész pártklubhoz. A párt erre egyhangúlag bizalmat szavazott Zsifkovic elnöknek. Kocics titkos szavazást kér, amire Vranjevic képviselő kijelentette, hogy az ellenkezik a radikális párt tradícióival.

A miniszterelnök felszólalása

Pasics Nikola miniszterelnök tartott ezután több mint félórás beszédet. Mindenekelőtt a csütörtöki eseményekkel foglalkozott és élesen elítélte azokat, akik a klubfegyelemnek nem akarják magukat alávetni. Hangsúlyozta, hogy a radikális párt eddigi sikereit nagy mértékben az erős fegyelemnek köszönheti és a jövőben is be kell ezt a fegyelmet tartani. Ha valaki bármilyen okból nem veti alá magát a pártfegyelemnek — mondta — lépjen ki a pártból, mert ellenkező esetben ki fogják zárni. A párt életében hasonló események eddig még soha sem történtek és azt kívánja, hogy ezután sem forduljanak többé elő. Támadta azokat a képviselőket, akik a csütörtöki ülésről távolmaradtak és ezzel alkalmat adtak olyan kijelentésekre, hogy a párt nem kompakt. Súlyosan elítélendő ezeknek a képviselőknek a magatartása, mert személyi szempontokból cselekszenek. A párt nem tűri, hogy a képviselők ne járjanak az ülésekre. Ha valakinek személyes, vagy üzleti ügyei vannak, az mondjon le, ha nem

ér rá az ülésekre elmenni. Vissza kellene állítani azt a régi szerb parlamenti gyakorlatot, hogy aki három ülésről az elnök engedélye nélkül távolmarad, mandátumát veszti. A politikai helyzettel foglalkozott ezután a miniszterelnök. Kifejtette a radikális pártnak a Radcs-párthoz való viszonyát. A radikális párt elfogadta a megegyezést, miután Radicsék megtagadták mindazt, ami őket a radikális párttól elválasztotta. Ha nem fogadták volna el a megegyezést, a horvát parasztpárt visszatérhetett volna régi álláspontjához, amely az ország érdekei ellen lett volna. Azokra a kifogásokra, hogy Radics nem veszi őszintén ezt a megegyezést, kijelenti, hogy Radicsék eddig loyálisan betartották a megegyezés feltételeit. Ha a jövőben ez másképp lenne, a radikális párt mindenkor meg fogja tudni védeni az állam s a rend érdekeit. A megegyezést — mondta — meg kell védenünk, mert a szerb nép és a horvát nép egyaránt helyesli.

A külpolitikai kérdésekről szólva rámutatott Pacics miniszterelnök arra, hogy körülöttünk a viszonyok meglehetősen zavarosak, bár nem vagyunk még háborúban. Vigyáznunk kell, hogy ilyen viszonyok között is meg tudjuk mutatni a párt erejét, mert csakis a szerbek, horvátok és szlovének együttműködésével lehet az egyesült ország biztos alapjait lerakni.

A miniszterelnök beszédét a klub nagy helyesléssel és tapsal fogadta.

Kocics képviselő polemizált ezután Zsifkovic elnökkel, hogy megmagyarázza csütörtöki viselkedését. Végül még Dragovic és Miletics Viada szólaltak fel.

Radonics újból a pénzügyi bizottság elnöke

A pénzügyi bizottság pénteken délelőtt tartotta meg első ülését, amelyen tizenhét szavazattal 12 ellenében ismét dr. Radonics Jovánt választották meg a pénzügyi bizottság elnökéül. A bizottság

alelnöke dr. Gesman (Radics-párti), titkára pedig Sztepanovic Mita (radikális) képviselő. A pénzügyi bizottság kebeléből külön albizottság alakult a vámkérdés tárgyalására. Ennek az albizottságnak hat radikális, három Radics-párti tagja van, míg az ellenzéki pártokat egy-egy tag képviseli.

A vámbizottság pénteken már ülést is tartott, amelyen elfogadták az új vámtarifa 31—32 szakaszait. Selyerov Szlavko indítványára elhatározták, hogy az állattakarmányra is vámot vetnek ki.

Apostolné a máglyán

Ünnepélyben ment a halálba

Egerből jelentik: Különös módon vált meg életétől Maklár községben Apostol Bertalanné. A huszonhárom éves asszony évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Ez a betegség annyira elkeserítette, hogy néhány hónappal ezelőtt már öngyilkos akart lenni. Akkor mérget vett be, de az orvosok megmentették az életnek.

Pénteken, amikor férje nem volt odahaza, Apostol Bertalanné újra elérkezettnek látta a pillanatot, hogy megváljon az életétől. A kert egyik elrejtett zugában rőzséből, szalmából és forgácsból máglyát rakott. A máglyát leöntötte petróleummal, felvette legszebb ünneplő ruháját, majd magát is végiglocsolta petróleummal. Így felkészülve, meggyújtotta a máglyát és amikor már magasra csapkodtak a petróleummal leöntött rőzse lángjai, beleugrott a lángokba.

Mire a szomszédok észrevették a kertben égő tüzet, már késő volt, Apostol Bertalannét szénné égve találták az eloltott máglya hamujában.

Feljelentés a razzia miatt

Kiújul az aszpirin-harc

A suboticei rendőrségen érdekes feljelentést adtak be csütörtökön, amelyről azonban a nyomozás során csakhamar kiderült, hogy félreértésen alapul.

Landauer Márton suboticei droguista megjelent a rendőrség bűnügyi osztályán, ahol Pacics Vladimir helyettes rendőrfőkapitánnyal közölte, hogy csütörtökön délelőtt három ismeretlen férfi bement az Aleksandrova-uccai üzletébe, ott szó nélkül mindent felkutatva, több ezer dinár értékű árut elvittek magukkal. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást, azonban csakhamar kiderült, hogy csütörtökön hatósági drogéria-vizsgálat volt Subotican és a Landau-drogériában járt három ismeretlen férfi, a vizsgáló bizottság tagjai: két vidéki gyógyszerész és egy suboticei rendőrtisztviselő voltak.

Az ügy aktái azonban ezzel nem zárdtak le, mert a vizsgáló bizottság tagjai helyett a suboticei drogéria-tulajdonosok ellen indult eljárás azon a címen, hogy olyan gyógyszerárakat tartanak, amelyeket csak gyógyszerészárúsihat. Dr. Pavkovic Milutin városi tisztii főorvos utasítására egy háromtagú bizottság sorra járta a suboticei drogériákat, amelyeket abból a szempontból vizsgálta meg, hogy a közegészségügyi törvény rendelkezéseinek megfelelően működnek. A vizsgálat során valamennyi drogériában nagymennyiségű oly árut foglaltak le, amelyek gyógyszereknek tekintendők. A lefoglalt árut felvitték a rendőrségre, a drogéria-tulajdonosok ellen pedig közegészségügyi kihágás miatt megindították az eljárást.

A drogéria-tulajdonosok tiltakoztak a vizsgáló bizottság ellen és arra hivat-

koztak, hogy a közegészségügyi törvény szerint gyógyszernek minősített árut is tarthatnak, azzal a megszorítással, hogy ilyen árut csak nagyban, gyógyszerárak részére áruíthatnak. Eljárást pedig csak az esetben indíthatnak ellenük, ha megállapítást nyert, hogy ilyen árut valakinek receptre szolgáltatott ki.

Letartóztatják a tanut, ha a bombavetőket ellen vall

A Kettős Kereszt Vérszövetség esküje

Budapestről jelentik: A Kovács-testvérek ellen most lefolytatott bombapörben a koronatanu Székely János marosvásárhelyi születésű huszonhat éves fiatalember volt, aki tagja volt a Kettős Kereszt Vérszövetségnek és így ő is belesodrógott a Kovács-testvérek bűnügyébe. Ő volt az egyetlen, aki terhelő vallomást tett a bűnügyben szereplő vádlottak ellen. A csütörtöki tárgyalás előtt a törvényszék folyosóján várakozott a tanukép beidézt Székely János, aki előtt hirtelen két jól tozított férfi állt meg, akik a következőket mondták neki:

— Székely János, maga felesküdt a Kettős Kereszt Vérszövetségre. Tudja-e mit jelent az, ha esküjét megszegi és milyen következményekkel jár az? Mi tudjuk, hogy magát körözök és lesz rá gondunk, hogy letartóztassuk.

Székely János nem vette komolyan a fenyegetést, azonban a tárgyalás után amikor távozott a tárgyalóteremből, a törvényszék folyosóján legnagyobb meglepetésére két detektív feltartóztatta és bezárították a rendőrségre, ahol kijelentették, hogy egy évvel ezelőtt elkövetett lopásért letartóztatják. Hiába tiltakozott Székely felháborodva a gyanúsítás ellen, a rendőrségről átszállították az ügyészségre, ahol most meg fogják állapítani, hogy azonos-e a körözött tolvajjal, vagy pedig névesere forog fenn.

Lopás a pásztorórán

és más ügyek a novisadi semmitőszék előtt

Novisadról jelentik: Fekete Mária sombori piaci árus a srbobrani vásáron a múlt évben Jovanov Zsivkótól 4000 dinárt lopott. Ugyanakkor Sarcsov Danicától is akart lopni, azonban ez észrevette az asszony szándékát és Fekete Mária nyomban letartóztatták. A novisadi törvényszék február 26-án két évi és hét havi börtönrre ítélte a tolvaj piaci árust. Az ítéletet június 2-án a fellebbviteli bíróság, pénteken pedig a semmitőszék is jóváhagyta.

*
Petrovics Velinka csajkásszentiváni asszony 1924 október 11-ikén a titeli járásbírószágon egy polgári pörben hamis tanuvallomást és hamis esküt tett. 1924. március 18-án a törvényszék hét havi börtönrre és 500 dinár pénzbüntetésre ítélte. Május 19-én a fellebbviteli törvényszék, pénteken pedig a semmitőszék a törvényszék ítéletét jóváhagyta.

*
Kolarics István bácsi lakos 1923. június 1-én nemzetgyalázzást követelt el, amiért a novisadi törvényszék a múlt év május 2-án megtartott főtárgyaláson három havi fogházra ítélte. A fellebbviteli törvényszék múlt év november 24-én a büntetést egy havi fogházra szállította le. A semmitőszék pénteken megerősítette az ítéletet.

*
Stankovics Éva és Boskovics Teréz popováci lányok múlt év január 28-án Belimonastiron Nikolics Joca kocsmájában együtt mulattak Temunovics Szimával. A mulatság után a két lány együtt pásztorórára ment a legénynek, akinek zsebéből, amikor az elaludt, kilopták 700 dinárt tartalmazó pénztárcáját. A sombori törvényszék a két lányt egy-egy évi börtönrre ítélte. Ugy a tábla, mint pénteken a semmitőszék jóváhagyta az ítéletet.

HIREK

— A király és a királyné szombaton visszatérnek Beogradba. Beogradból jelentik: Alekszandar király öfelsége szombaton délután öt órakor visszatér Beogradba. Mária királyné ugyancsak szombaton délután négy órakor érkezik meg Romániából.

— Uj törvényszéki bíró. Novisadról jelentik: Dr. Antonijevic Dusan, a novisadi fellebbviteli bíróság jegyzője pénteken letette a bírói vizsgát.

— Kinevezés. Beogradból jelentik: Dr. Ikruljev Jovant, a közoktatásügyi minisztérium volt titkárát a beogradi pedagógiai főiskola tanári kara a főiskola tanárává választotta.

— Járási tanitógyűlés Petrovoselón. Bácspetrovoszelóról jelentik: Az őszi tanitógyűlést a st ribecseji és zsabylai járás tanitói folyó hó harmincegyedikén, szombaton tartják meg Petrovoselón. A gyűlés a községi háza dísztermében lesz reggel fél nyolc órakor. A gyűlésen előadók lesznek: Katyanszki Jován gradistei, Petijanszki Iván staribecsei és Lakos Antal petrovoselói tanitók. A járási tanitógyűlés után az Országos Tanító egyesület járási csoportja tartja meg gyűlését.

— Megyei szabályrendelet készül az autóiorgalom szabályozásáról. Szomborból jelentik: Bácsmegeye az autóiorgalom szabályozásáról szabályrendeletet dolgozott ki. A szabályrendelet meg fogja határozni a személyautók, az autóbuszok és autótakszik megyei utakon való megengedhető maximális sebességét, továbbá a most javítás alatt álló megyei utak jókarban tartása céljából meg fogják állapítani azt a súlymenynyisígeket, mellyel a teherautók megterhelhetők. Az autóvezetőket a hajtási irány pontos betartására fogják kötelezni, hogy ezáltal a gyakori szerencsétlenségeket elhárítsák. A szabályrendelet súlyos büntetéseket fog tartalmazni azok ellen, akik a rendelkezések ellen vétnek. A szabályrendelet legközelebb a megyei közgyűlés elé kerül.

— A staribecsei polgáriiskola algimnáziummá alakul át. Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi minisztérium Staribecse város kérésére megengedte, hogy a staribecsei polgáriiskola algimnáziummá alakuljon át. A polgári iskola tanárai közül a közoktatásügyi minisztérium Mihajlovics Mara tanitónót a becskereki leánypolgárihoz, Ivaniner András tanárt pedig Suboticára helyezte át. A többi tanerő megmarad az algimnáziumnál, melynek mind a négy osztályát megnyitják.

— Tanitói kinevezések. Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Hoffmann Katarinát ovónőnek nevezte ki Krityani községbe. Grigulov Jovan tanitót Begaszentgyörgyről Kulára. Bitol Jolan tanitónót Kolenovacról Katalinára helyezték át. Glinac Olgát Sajkásszentiváni tanitónőnek nevezték ki Horvát Mihály tanitót Szecobcsenyéről Begaszentgyörgyre, Szagmeister Istvánt Szomborból a sztarakanzsa polgári iskolához, Misló Ferenc tanitót Ninosevórol Módosra és Alekszics Stefanát a módosi elemi iskolából a módosi polgári iskolához nevezte ki tanitónőnek.

— A hü mezőőrök. Gardinovci község két mezőőre Brankov Szevén birtokostól október 10-ikén 750 kilogram kukoricát lopott. A rendőrség a két mezőőrt letartóztatta s bezárította Noviszadra. A vizsgálóbíró a főtárgyalásig szabadlábra helyezte őket.

— Három év óta nem intézik el a sentsai optálási kérvényeket. Sentsáról jelentik: Még 1922. év januárjában kilencvenkét család optált Sentsáról Magyarországra. Ugyanakkor Magyarországról körülbelül százan adtak be kérvényt azzal, hogy Jugoszláviában szeretnének letelepedni. A kérvények egy részét a belügyminisztérium, másik részét pedig a főispáni hivatal kiegészítés és pótlás végett még annak idején visszaküldötte a városhoz. A kérvények azonban az átkutatás után az írártárban rekedtek. A város polgármestere most, három év után, házi vizsgálatot rendelt el, amely megállapította, hogy a optálási kérvények közül eddig harmincegyven érkezett vissza kedvezően elintézve és csak két kérelmezőt írástított el a minisztérium, akik eredetileg Magyarországra optáltak, de később visszavonták kérelmüket. A polgármester intézkedett, hogy a kérvényeket minél előbb juttassák el az illetékes fórumokhoz.

— Halálos ítélet után felmentés. Debrecenből jelentik: Biharnagybajomban ez év májusában halva találták ágyában ifjabb Szani József jómodu gazdálkodó fiatal feleségét, Sárkány Ágnes, akinek fején lött seb volt. Az ágy előtt a földön feküdt Szani József revolvere. A nyomozást megindították annak megállapítására, hogy Sárkány Ágnes öngyilkos lett-e, vagy pedig meggyilkolták. Az a hír terjedt el, hogy a gyilkosságot férje követte el, akivel állítólag rossz házastársi életet élt. A nyomozás során éppennyi adat merült fel ártatlansága, mint bűnössége mellett. A debreceni királyi törvényszék megállapította, hogy Szani előre megfontolt szándékkal ölte meg feleségét és ezért hitvesgyilkosság miatt kötél általi halálra ítélte. Az elítélt védője felebbezett a királyi ítélet táblához, amely ifjabb Szani Józsefet a gyilkosság vádjától felmentette. A királyi tábla az indokolásában azt mondja, hogy nem talált megnyugtató alapot a halálos ítélet kimondására. Az ügyész felebbezett, a védő és az elítélt megnyugodott az ítéletben.

— Newyorkba érkezett egy szerencsen uralkodó. Newyorkból jelentik: A napokban odaérkezett III. Amoah, egy aranyparti néger birodalom uralkodója, aki személyesen kívánja tanulmányozni fajtstvérei helyzetét az Egyesült Államokban. Az exotikus fejedelem ötven esztendő, szerényigényű és szokatlanul művelt férfiú, aki minden kíséret nélkül érkezett, annál inkább, mert Newyorkig a hosszú hajóutat a fedélközön volt kénytelen eltölteni, miután a hajózási társaságok nem adnak hajófülkét a szerencseneknek és ezen a téren még az uralkodókkal sem tesznek kivételt.

— Meghalt egy volt magyar miniszter. Budapestről jelentik: Vörös László volt kereskedelemügyi miniszter hetvenhat éves korában Budapestben meghalt.

— Filmcenzurázó bizottságok. Szomborból jelentik: A bácsmegeyei alispán leiratot kapott a belügyminisztériumtól, melyben a belügyminiszter közli a törvényhatósággal, hogy a minisztertanács két bizottságot alakított a filmek cenzurálására, egyet az egész ország területére kiterjedő működési hatállyal a belügyminisztériumban, a másikat pedig Beograd városára bíró működési hatállyal Beograd város vezetésénél. A belügyminiszteri leirat szerint csak azt a filmet szabad előadni, melyet a belügyminisztériumban működő bizottság engedélyezett.

— Bezdán visszakapott háromszázötven hold földet. Szomborból jelentik: A sombori főszolgabírószágon leiratot kapott az agrárminisztériumtól, hogy Bezdán község háromszázötven hold földjét feloldották az agrárreform alól. A leirat egyttal közli, hogy Suvakovics agrárreformminiszteri államtitkár hétfőn Bezdánba érkezik a földek visszaadásának technikai keresztülvitelére.

— Szerencsétlenség a gyorsfűzővel. Noviszadról jelentik: Krkles Mária ncai fagyalaltárus asszony a Stukina- ulica 19. számú házban csütörtökön este 7 órakor gyermekeinek spiritusz-fűzőn vacsorát főzött. Míg egy percre kiment a szobából, hogy vizet hozzon, három gyermeke, a 12 éves Anna és a 10 esztendő Antal és a 4 éves Bózsó fujni kezdték a spirituszlámpát, hogy jobban égjen. Mire az anyjuk a gyermekek sikoltozására a szobába rohant, akkor már a két nagyobb gyereknek: Annának és Antálnak a haja lángban állott. A szomszédok segítségével az édesanyjuk rongyokkal elfojtotta a tüzet s a súlyosan sérült két gyereket ápolás alá vette. A rendőrségnek az esetről nem tettek jelentést s így a hatóság csak ma értesült a szerencsétlenségről. Orvosi bizottság szállt ki a helyszínre, a mely megállapította, hogy a két gyermek sérülése rendkívül súlyos, szemükvilágát aligha lehet megmenteni.

— Az angol font jobb, mint az arany Londonból jelentik: A jegybank a jövő szombaton készen tartott behajózásra 5 millió font sterling aranyat, hogy Amerikába küldje. Miután időközben a font árfolyama ismét emelkedett, a bank ezt az aranytömeget visszatartotta és legfőbb 2 millió font sterlinget fog elküdeni. A font jegyzése a legalsóbb aranypontra fölé emelkedett.

— Felépült újból a palicsei strand. Mint emékezetes, a nyárvégi nagy vihar többek közt a palicsei strandot is részben lerombolta és a kabinok nagyrészét felborította. Csóvics Jasa, a strand bérlelője azonnal megkezdte az összedőlt kabinsor felépítését, ami a napokban befejeződött, úgy, hogy a palicsei strand a jövő szezon kezdetén ismét teljes rendben a közönség rendelkezésére fog állni.

— Ujjépítik a pozsonyi várat — Massaryk számára Prágából jelentik: A belügyminisztérium a Vecser szerint tervezetet dolgozott ki a pozsonyi várból való felépítéséről. A jövő költségvetésben ilyen célra húszmillió cseh-koronás tételt vennének fel. A pozsonyi vár ujjépítésével — a lap szerint — újabb pompás rezidenciát lehetne nyerni a köztársasági elnök számára, aki ily módon kíséretével együtt évenként hosszabb ideig Pozsonyban székelhetne.

— Fogadás a Guild Hallban a locarnói konferencián. Londonból jelentik: A City-testület elhatározta, hogy mindazokat a miniszterelnököket és külügyminisztereket, akik a locarnói konferencián résztvettek, a Guild Hall-ban fogadni fogják és megvendélik. Az angol lapok kiemelik, hogy ehhez hasonló eset több mint száz éve nem történt. Utoljára 1804-ben Páris bevétele után volt a Guild Hall-ban ünnepi fogadtatás, amelyen akkor többek közt résztvett az orosz cár és a porosz király is.

— Wirth volt német kancellárt szél ütötte egy amerikai banketten. Berlinből jelentik: Dr. Wirth József volt német birodalmi kancellár — mint egy newyorki távirat hírül hozza — Chicagóban egy politikai lakomán, közvetlenül azután, hogy D wes tábornok beszédét követőleg szintén felszóllalt, lefordult a székről. Az orvosok szélhűdést konstatáltak és a volt kancellár állapotát, régi szívujaja miatt, súlyosnak találják.

— 1319 kihágás történt Sentsán tíz hónap alatt. Sentsáról jelentik: Mátics Szilvákó rendőrkapitány most készítette el az ezévi kihágási statisztikát. Eszerint míg az 1924. évben a kihágások száma 1053 volt, addig az 1925. évben — nem is egész tíz hónap alatt — ez a szám 1319-re emelkedett. Az 1319 kihágási ügyből 1184 ügyet ítélettel fejezett be a főkapitány. A kihágások miatt kirótt pénzbírság összege: ötvenezer dinár. Ennek fele a törvény értelmében az államkincstárba került, másik fele pedig a szentsai szegényalap tulajdonába jutott.

— **Vasuti baleset Becskereken**
Becskerekről jelentik: Péntek délután négy órakor a vasút felé vezető úton ha'adt Erdélyi Dusan városi kocsi fával megrakott kocsiján. Ugyanekkor szembe jött a 28049. számú keskeny-vágányú tehervonat, amelyet Fischer József mozdonyvezető vezetett. A kocsi, amelynek már nem volt ideje kitérni, beleszaladt a vonatra. Az összeütközés azonban oly szerencsésen folyt le, hogy sem a kocsinak, sem a lovaknak semmi bajuk nem történt. Ezen a héten ez már a második vasuti baleset a becskereki útcán.

— **Tűz Feketicse.** Feketicsekről jelentik: A feketési községi téglafőzőtőnél szerdán este egy huszonnégy kocsi szalmából álló kazal elégett. A közsében igen nagy izgalmat okozott a tűz, mivel az égő szalmakazal veszélyeztette a közelében lévő házakat is. Megfeszített munka után azonban sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Ujabb kommunista letartóztatások Londonban.** Londonból jelentik: Az angol belügyminisztérium utasítására a londoni rendőrség nagy erővel folytatja az eljárást a kommunisták ellen. Tegnap délután két újabb letartóztatás történt. Ez alkalommal Mac Manus és Murphy kommunistavezéreket vették őrizetbe.

— **Teadélután a szubotocai polgári kaszinóban.** A szubotocai polgári kaszinóban szombaton délután 5—7-ig teadélutánt tartanak, amelyre a kaszinó tagjai és azok vendégei hivatalosak. Tea alatt a dzseszband fog játszani.

— **A gazdag államtitkár pöre.** Budapestről jelentik: A törvényszék büntetőtanácsa pénteken tárgyalta Kovács-Kasap Ernő volt képviselőnek, a Magyarország volt cikkírójának sajtópörét, amelyet Petrichevich-Horvát Emil népielőli államtitkár indított ellene. Kovács-Kasap a lakberek emelkedésével kapcsolatban élesen megtámadta Petrichevichet, akiről azt állította, hogy a háziurak érdekeit védi, mint hogy ő is többszörös háziur, noha szegényen, üres kézzel ment át Erdélyből Magyarországra. A tárgyalás folyamán a bíróság elrendelte a valódiság bizonyítását arra nézve, hogy Petrichevics-Horvát hatáskörét a lakberek emelése és a lakások felszabadítása tekintetében tényleg úgy használta-e fel, hogy az első sorban neki, mint többszörös háztulajdonosnak legyen hasznára. Ugyancsak elrendelte a törvényszék a bizonyítást arra nézve is, hogy Petrichevich-Horvát csakugyan kevés pénzzel jött-e el Erdélyből és hirtelen gazdagodott meg Budapesten. A bíróság erre vonatkozólag elrendelte tízenyolc tanúnak, köztük gróf Bethlen István miniszterelnöknek, Vass József népielőli miniszternek, Hegedűs Lóránt volt pénzügyminiszternek és másoknak kihallgatását.

— **Szentán nem vállal több telepest.** Szentáról jelentik: Szentán városához a múlt héten az agrárreform minisztérium leiratot intézett, hogy Szentán még kétszáz telepest helyezzenek el, akik aztán — földet is kapnának. A város a leiratra azt válaszolta, hogy az eddig letelepített kétszáz család is csak szükséglakásokban tengődik. Előbb a régiéket kell a szükséglakásokból megfelelő lakáshoz juttatni. A miniszter kétszázötven ház felépítéséhez szükséges anyagot ígért, de csak huszonöt ház építési anyagát kapták a telepések. Konstantinovic Gyuró, a szociálpolitikai minisztérium lakásügyi inspektora a helyszínen szemlét tartott, amelynek alapján jelentést tett a minisztériumnak arról, hogy Szentán a további telepítés lehetetlen. Az agrárreform miniszter erre leiratot intézett a városhoz, amelyben értesíti, hogy mindaddig nem telepítenek újabb családokat Szentára, míg a régiéket a szükséglakásokból, középületekből megfelelő lakásokhoz nem juttatják, vagy pedig a telepések nem gondoskodnak lakásról akár vétel, akár építés útján.

— **A világ legnagyobb barlangja.** A Salzburgtól mintegy harminc kilométernyire délre fekvő mészkőhegységben közvetlenül a háború kitörése előtt óriási kiterjedésű jégbarlangot találtak, amelyet a barlangkutató egyesület most már járhatóvá tett. Folyosóinak hossza több mint harminc kilométer és így joggal a világ legnagyobb barlangjának tekinthető. Már maga a barlang bejárata, amely ezerhatszázötvenhét méternyire fekszik a tenger színe fölött, sejtetni engedi a látogatóval az erejét annak az egykori földalatti folyónak, amely a barlangmedret a tertiár-korban kivájta. Több méter vastagságu, örökös jég fogadja a látogatót már a barlang főbejáratánál és ez a huszezer négy-szögméternyi jégtömb, mint óriási földalatti gleccser, egy kilométernyire benyulik a hegység belsejébe. Jobbról-balról jégfigurák merednek az örök sötétség birodalmából a nézők elé, a boltzotot jégfüggönyök ékesítik. Azután magas jég hullámokon át vezet az út, keresztül a rejtelmes »vihartó«-n a hatalmas méretű »kapolnába«. A »jéglabirintus« után a cseppköves »kincseskamra« következik. Órák hosszat lehet járni a föld belsejében, bizonyosságul a víz örökös romboló, de egyuttal alkotó erejének. Különösen megkapó az ugynevezett földalatti »gyémántbirodalom«, amelynek tágas, földalatti termeiben a kristálykövek hol vakító fehérén, hol okkersárgán, hol pedig más színben pompázva ragyognak. Az óriási cseppkövek elmult évezredekéről regélnek.

— **A Gésák előadása Novisadon.** A novisadi Nemzeti Színház pénteken este adta elő a Gésák-ot, Klemencsics rendezésében. Az egyes szerepekben Divijerilics asszony, Michl, Jovánovicsné, Darje, Klemencsics és Odzics nyújtottak kitűnő alakítást.

— **Három év fogház királysértésért.** Novisadról jelentik: Bogojev Rada szanádi földműves a múlt év július 29-én királysértést követett el. A novisadi törvényszék a pénteken megtartott főtárgyaláson Bogojevet három évi fogházra ítélte és azonnal letartóztatta.

— **Teherkocsiba futott egy motorbicikli.** Becskerekről jelentik: Tulinszki Mita rendőr motorbiciklijével be akart fordulni a főuccára. Az uccából ekkor fordult ki egy teherkocsi, amelyet Zvora József hajtott. A kocsi a motorbiciklibe ütközött, amely felborult. A rendőr könnyebb sérüléseket szenvedett. Az eljárás megindult.

— **Vakmerő rablótámadás Budapesten.** Budapestről jelentik: Amerikai st. lusu rablótámadás történt pénteken délelőtt Budapesten. A Király-ucca 38. számú ház házmesteréhez egy fiatalember kopogtatott be. A házmesterné tekintett az ablakon és megkérdezte a fiatalembertől, hogy mit kíván. Az ismeretlen azt válaszolta, hogy a rendőrségről jött és bizalmas ügyben akar vele beszélni. A házmesterné gyanútlanul nyitotta ki a kaput, mire az ismeretlen ráugrott, torkonragadta és fojtogatni kezdte. Amikor az asszony eszméletlenül összeesett, a házmesternéknél a házban dolgozó iparosok részére kikészített négy millió koronát magához vette és eltűnt. A házmesterné, amikor eszméletére tért, fellármázta a szomszédokat, akik értesítették a rendőrséget. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Új rendelet a forgalmi adó kimutatásokról.** Novisadról jelentik: A pénzügyigazgatóság falragaszokon figyelmeztette az összes adófizetőket, hogy azonnal, de legkésőbb október végéig nyújtsák be forgalmiadó-kimutatásaikat és fizessék ki az esedékes forgalmi adókat. Azok az adófizetők, akiknek forgalma meghaladja az évi 300.000 dinárt, háromhavonként tartoznak a kimutatást és a forgalom összegének egy százalékát betérjeszteni. Akiknek évi forgalma ennél kisebb, azok nem kötelesek bejelentést küldeni, de a múlt évi befizetések szerint tartoznak a negyedéves forgalmi adót befizetni.

— **Miért nem lehet Rainprecht és Györki katonai védő?** Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén válaszolt Csáky Károly honvédelmi miniszter Rupert Rezső interpellációjára arra vonatkozólag, hogy miért nem nevezték ki Rainprecht Antal és Györki Imre képviselőket katonai védőkké. Csáky honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a két képviselőt csak azért nem nevezték ki katonai védővé, mert 1925 március óta teljesen szünetelnek az ilyen kinevezések, tekintve, hogy elég katonai védő áll rendelkezésre.

— **Hat bányász a mélységbe zuhant.** Dortmundból jelentik: Csütörtökön reggel az egyik tárnába hat munkás szerencsétlenül járt. A bányászok a tilalom ellenére lebecsáztak egy vak tárnába. Utközben a kötél elszakadt és a bányászok a mélységbe zuhantak. Mind a hatan életüket veszítették.

— **Eljegyzés.** Ifkovic-Ivandekics Margit és Miatovics Toso volt főispáni titkár (Subotica) jegyesek.

— **Károlyi Mihályné nem utazhatik az Egyesült-Államokba.** Newyorkból jelentik: A washingtoni külügyi hivatal gróf Károlyi Mihálynétől, aki az Egyesült-Államokban felolvasó körutát akart tartani, megtagadta a beutazási engedélyt.

— **Kritikussá vált az osztrák köztisztviselői kérdés.** Bécsből jelentik: Mint-hogy a helyzet a köztisztviselői kérdésben nagyon kritikussá vált és kormánykörökben a tisztviselői sztrájk kitörésével is számolnak, a kormány kedde minisztertanácsot hívott össze, amelyen a tisztviselőkérdéssel fognak foglalkozni. Az állami alkalmazottak körében és a nagynémet pártban a helyzetet nagyon kritikussá mondják, mert az alkalmazottak nem akarnak megelégedni azzal az ígérettel, hogy fizetésüket 1926-ban emelni fogják, hanem már a mostani 1925. esztendőre is pótlékot kérnek.

— **Csicserin Párisba megy.** Párisból jelentik: A Petit Journal értesülése szerint minden áfólat ellenére szó van arról, hogy Csicserin Párisba látogat. Erről már folytatás is tárgyalások. Csicserin azonban csak a jelenleg Wiesbadenban tartott gyógykezelése után teszi meg párisi útját.

— **A malidjosi háztartási iskola sorsa.** Beogradból jelentik: Megemlékezett már a Bácsmegyei Napló arról, hogy a napokban küldöttség járt Beogradban, amely a malidjosi háztartási iskola felszerelésének és földjének visszaadását kérte. A küldöttség, amelyet dr. Radonics Jován képviselő vezetett és amelyben résztvett Markusev Milán topolai képviselő is, a közoktatásügyi minisztériumban járt el és sikerült elérnie, hogy egy a háztartási iskola felszerelését, mint huszonöt hold földjét visszaadták.

— **Halálos szerencsétlenség építkezéseknél.** Berlinből jelentik: Neuköln városnegyedben a Weise-strasse egyik házán kőművesmunkákat végeztek. Munkaközben egy csigákra felfüggesztett javítóállvány hirtelen leszakadt és két munkással együtt lezuhant a mélységbe. — A Mainz melletti Bieberben egy épülőfélben levő ház, amelynek már a második emelete is készen állott, beomlott. A kötőmegek négy munkást maguk alá temettek. A betemetett munkások közül a tűzoltóság egyet holtan ázott ki az omladékból, a másik három súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Mileki-család e hó 27-iki házi véd-szent ünnepét nem tartja meg.**

— **Roth Olga kozmetikai intézetében** Kralja Aleksandra ulica 4 szám alatt, a Rossija-Fonciera palotájában, felemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérítő és szeplőkemőcsök.

— **Megnehezítették a kiutazást Romániából.** Aradról jelentik: A pénzügyigazgatóság miniszteri rendeletet kapott, amely lényegesen megnehezíti az országból való kiutazást. A rendelet lényege az, hogy pusztán az utlevél senkit sem jogosít fel az országból való kiutazásra, hanem a határt csak abban az esetben lépheti át, ha utazási okmányaihoz melléklí a pénzügyigazgatóság, illetőleg az adóhivatal igazolványát arról, hogy valamennyi adóját kifizette és nincs adóhátralékban.

— **December 1-én írják alá Londonban a locarnói szerződést.** Londonból jelentik: A kormány a pénteki minisztertanácscon elhatározta, hogy december 1-én, a locarnói szerződések ünnepies aláírásának napján, a Guild Hallban villásreggelit rendez, amelyre meghívja a külföldi minisztereket, akik Londonba jönnek a szerződéseket megpecsételni. A lakomát a kormány rendezi államköltségen a szerződések aláírásának örömeire.

— **Az osztrák köztársasági Schutzbund őszi hadgyakorlatokat tart a magyar határ mentén.** Bécsből jelentik: A keresztényszocialista Reichspost arról ad hírt, hogy az osztrák köztársasági védőszövetség, a szociáldemokratáknak ez a hadserege, katonailag előkészített őszi hadgyakorlatokat tart a magyar határ közelében, még pedig a Lajta-területől egészen a Fertő-tó vidékéig, a burgenlandi Donnerskirchentől Goysig terjedőleg, amelyen 7—8000 ember fog résztvenni. Egészen olyan lesza Schutzbund manővere, mint a hadsereg harc-szerű gyakorlata, két ellenséges fél vonul fel, a déli párt, amelynek hadművelési terepe Kismarton és az északi párt, amely a Fertő-tóra fog támaszkodni. Ezek a katonailag szervezett csapatettek számára nézve főlérnek három dandár békebeli létszámmal és ez az első eset, hogy békés, nyugodt időben ilyen illegális »hadsereg« életjelt adhat magáról. A hadgyakorlatokra a Schutzbund szervezetét Bécsből, Bécsújhelyről és a Burgenlandból vonták össze.

— **Nagy vihar dühög a La Manche-on.** Londomból jelentik: Huszonnégy óra óta orkán tombol a csatormán és a vasuti forgalmat is megbénította a La Manche mindkét partján. A vihar távirópoz-nákat döntött ki. A hajókat szikratáviratokkal figyelmeztették, hogy siesse-nek a legközelebbi kikötőkbe.

— **Székrekedésnél, emésztési zavaroknál és vértódulásoknál** reggel éhgyomorral 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

EGY ADAT
AMELY MINDENKIT ÉRDEKEL

Börtisztatlanságokat és az arc időelőtti vénülését legtöbbször a felhám-szövet kiszáradása okozza. A

CRÈME SIMON

biztosítja a bőr lágyágát és rugalmasságát és megőrzi az arc fiatalosságát és szépségét.

Ezt a kitűnő arcápolószert a nedves bőrre kell kenni közvetlen mosás után olyképen, hogy a krémet az ujjunkkal az arca enyhén, de alapos dörzsöléssel felkenjük. A felhám likacsai teljesen felszívják ezt a szert, amely nem hagy maga után semmi nyomot vagy fényességet.

SIMON CRÈME, PUDER és SZÁPPAN
PARFUMERIE SIMON
59 Fg. Saint-Martin PARIS
MINDENÜTT KAPHATÓ!

3316-14

— **Álarcos oláh banditák agyonütöttek egy parasztnabobot.** Bukarestből jelentik: A város közelében négy álarcos bandita megtámadott egy parasztnabobot, aki székereken igyekezett hazáig jutni. A parasztnabobot puskatussal agyonütöttek, teljesen kifosztották, majd holttestét felrakták a szekérre és a lovak közé csaptak, amelyek azután hazavitték a holttestet.

— **Biztosítás — házasságtalanság esete.** A háborút követő esztendőkre változó viszonyokhoz képest nagyon elterjedt a különböző önbiztosításoknak mindenféle fajtája. Európában voltak emberkek, akik jóvátételi fizetések — illetve adók — ellen akarták magukat biztosítani, de Amerika most ezeken is túltett. Newyorkban egy teljesen új, még tarolatlán mezőt találtak a biztosítás számára és ez: a házasságtalanság eseteire szóló biztosítás. A »házasság veszedelme« ellen magukat biztosító szépségek negyven éves korukban — ha mindaddig nem mentek férjhez, — kártalanítási összeget kapnak. Az azután mindegy, hogy az illető agyszűz, özvegy, vagy elvált asszony, csak a korát vallja be becsületesen. Ha téved és tíz évvel tovább fizeti a járulékot, az csak a biztosítóintézet haszna.

Mielőtt vásárolj jégsezkrényt, sörparátust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégsezkrény-, fabutor- és rézárugyárától Subotica, Jugovičeva 25.

— **Nem mindennapi operaelőadás.** Newyorkból jelentik: A newyorki Manhattan Opera Houseban vendégszerepelt a minap a bostoni operatársulat és Normát akarták adni. Közvetlenül az előadás előtt Frank Schurman, a kóristák bizalmi embere kérte a kardalosok gázsiját. Nino Di Salle imprezárió erre átnyújtott egy 800 dolláros csekket. A kóristák azonban készpénzt követeltek. Baccolini karmester közbelépett. Hogy ekkor mi történt, azt nem lehetett határozottan megállapítani. Schurman állítólag valami csufnevet mondott, mire az olasz karmester törrel ugrott neki. A tény az, hogy néhány pillanattal utóbb a kóristavezér jobb fülét már csak az imádság tartotta. Baccolini tagadja, hogy ő szelte volna le az énekes fülét. Szerinte Schurman nekivágódott a kellekkardoknak és így sebezte meg magát. A kórus mindenesetre sztrájkba lépett. Ciara Jacopo, a primadonna, akinek Normát kellett volna énekelni, elájult és görcsökben vonaglott. A közönség visszakövetelte a beléptidíját. Egy órai tárgyalás után mégis felhúzták a függönyt és belekezdtek az operába. Baccolini vezényelt, de két detektív ült mellette és őrizte. Amikor Jacopo kisasszony fellépett és meglátta a detektíveket, megint elájult. Hosszabb szünet következett, amely alatt egy másik énekes nő öltözködött, hogy Normát énekelje. Amikor folytatták az előadást, egyszerre Baccolini rogyott össze és egy másik karmester foglalta el helyét. Baccolinit ezer dollár biztosíték mellett szabadlábon hagyták.

Porodica Milekić neče ove godine slaviti svoje svečarstvo sv. Petku 27. o. m.

Kraljevbregi pezsgó a vezető márka

Női- és gyermekfelhőneműt a legjutányosabb áron a »Dama« felhőneműszalon készíti Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Orvosi hír. Dr. **Reök** Iván sebész, operateur, házrenoválás miatt a **Heisler-szanatóriumban** (Gombkötő ucca 9.) rendel d. e. 10—11 és d. u. 3—4-ig.

Rézsapok. sör-, bor-, víz- és gőz, mindenféle rézöntvények modell után, csapágyak, sít, legelősebben Braća Goldner jégsezkrény, fabutor és rézárugyárában szerezhetők be. Subotica, Jugovičeva ul. 20.

KINTORNA

Az eset még a Narod-kávéház fennállása és virágzása idején történt, de csak most — a bucsuzatók után — került nyilvánosságra. A kávéház két törzsvendége, nevezzük őket Lustig és Traurig-nak, alkalmi egyesülésre lépett valami kis csempészettel kapcsolatos ügylet lebonyolítására. A Traurig vállalta, hogy elutazik Maribor-ba, s lebonyolítja az ügyletet. Ő volt a vállalkozóbb szellem. A Lustig azonban így is drukkolt:

— Ha átjut az áru, sürgönyözz! Vagy nem, ne sürgönyözz, azt mások is olvassák. Irj. Vagy nem, ne irj, hát-ha azt is felbontják. Hanem tudod mit, itt van egy boríték, megcimezve az én nevemre. Bélyeg is van rajta. Ezt ragaszd le és küldd el. Ne irj bele semmit. Ha én kapok egy üres borítékot, akkor tudom, hogy a dolog rendben van.

— Tudod mit, Lustig, — mondja a Traurig, — majd én leszedem a borítékról a bélyegyet s úgy küldöm el az üres borítékot. Ha a postás keres téged egy maribori levéllel, amely után büntetésiportót kellene fizetni, te ne vedd át, ugyanis tudod, hogy a dolog rendben van. Csökkentsük a rezsit, azzal, hogy *ingyen levelezünk.*

Egy házaspár áll az Aleksandrova-uccán egy ékszerész-üzlet kirakata előtt. Az asszony a kirakatban egy karcstótot pillant meg.

— Jaj, de szép karcstótt, — mondja — vedd meg nekem.

— A te kívánságod parancs nekem, — mondja udvariasan a férfi. Az asszony reménykedik. — *Parancsolni azonban nem hagyok magamnak, s ezzel ott hagyta a kirakatot.*

SPORT

Kirándulás a Fruskagorára. Noviszadról jelentik: A Fruskagora turista egyesület vasárnap kirándulást rendez a Fruskagorára. A kiránduló társaság, amelyet dr. **Vucsković** Nikola vezet, reggel hat órakor indul a kamioncaival hajóval és este tér vissza.

A Sand—Jugoslávia. Az országos bajnokcsapat bemutatkozását nagy érdeklődés előzi meg. A Sand komplett felállításban, megerősítve Kovácsal veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés a Sand-pályán délután fél négy órakor kezdődik, előtte a kerékpár- és motorkerékpár-verseny egyes számain bonyolítják le. A féldélben a kerékpárverseny fő attrakciójában győnyörködhetik a közönség.

Egyettközi atlétikai bizottság alakult Noviszadon. Noviszadról jelentik: Csütörtökön egyettközi atlétikai bizottság alakult Noviszadon. A bizottság elnöke dr. **Popović** Đaka mérnököt, titkárául **Spasić** Boskót és sportkapitánynak **Luppi** Vilmost választották meg.

Vasárnapi sportprogram a noviszadi mosztály területén. A noviszadi Janda Malkabi vasárnap Sabacón játssza bajnoki mérkőzést. A Macsva csapatával Noviszadon az OSKV. a Radnicki legénységével kerül össze.

A Bácska-pályán játssza le az Sz. M. T. C.—Szub. Sport bajnoki mérkőzést. Az őszi bajnoki szezon utolsó előtti fordulóján, vasárnap az Sz. M. T. C.—Sport bajnoki mérkőzés kerül Szuboti-

cán döntésre a szombori-utí Bácska-pályán. A két jóképeségű csapat egyforma eséllyel indul a küzdelembe és csak a szerencse fogja eldönteni, hogy melyik csapat jusson az értékes bajnoki pontokhoz. Az Sz. M. T. C. valószínűleg tartalék kapussal áll ki, míg a Sport kompletten, a legutóbbi Zs. A. K. meccsen nem szerepeltetett Csisztai, Takács és Szilágyi játékosaival megerősödve fog kiállani. A főmérkőzést Fischer bíró (Verbász) vezeti le három óras kezdéssel. Előmérkőzésekben fél ket-tőkor a tartalékcsoportok küzdenek az I. B. bajnokságért.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1925. október 23.

Zürich deviza 9.20.
Budapest deviza 1263—1267, valuta 1253—1267.
Prága deviza 60.075—60.575, valuta 59.85—60.35.
Berlin deviza 7.41—7.43 milliárd márka, valuta 7.39—7.43 milliárd márka.
Bécs deviza 1254.25—1258.25, valuta 1253—1259.
Trieszt deviza 45.05—45.15.
London deviza 273.
Newyork deviza 177 ötnyolcad.

Zürich, okt. 23. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 22.05, London 25.145, Newyork 51.925, Brüsszel 2356, Milanó 20.35, Amsterdam 208.65, Berlin 123.60, Bécs 73.15, Szófia 3.79, Prága 15.375, Varsó 85, Budapest 72.60, Bukarest 2.46.

Beograd, okt. 23. Zárlat: Zürich 1087.50, Páris 240, London 273—275, Newyork 5635, Milanó 221.75, Berlin 13.45, Bécs 793, Szaloniki 72, Prága 167.70, Budapest 79.05, Bukarest 26.50.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 23. Buza 245 dinár, bánáti 76 kilós 250 dinár, 77 kilós 250 dinár, szerbiai 235 dinár. Árpa 65—66 kilós 170 dinár. Zab szerémi 165 dinár. Kukorica 177.50 dinár, március—áprilisi dunai áru 140 dinár. Liszt 0-ás GG. 430 dinár, 5-ös 290 dinár, 6-os 240 dinár.

Csikágói gabonatőzsde, okt. 22. Buza decemberre 141.375, buza májusra 139.875, buza júliusra 122.75. Tengeri decemberre 74.375, tengeri májusra 78.75. Zab decemberre 39, zab májusra 43.375. Rozs decemberre 78.375, rozs májusra 84.875.

Newyorki gabonatőzsde, okt. 22. Buza 160.75—163.25, Tengeri 96.375. Liszt 725—775. Az irányzat búzánál gyenge, tengerinél tartott.

KÖZGAZDASÁG

Baromfi-, galamb- és nyultenyésztők országos egyesülete létesül Szuboticán

Jugosláviában — bár agrárállam — a mezőgazdasági állapotok megjavítására sok intézmény hiányzik. Most van keletkezében a baromfi-tenyésztők egyesületbe való tömörítése. Halbrohr Mór földbirtokos, a szuboticiai törvényszék gazdasági szakértője egy szűkebb körű konferenciát hívott össze, amelyen megbeszéljük az egyesület létesítését és annak programját. Ugyanez a konferencia elkészíti az egyesület alapszabályait is, amelyet felterjesztenek az illetékes minisztériumhoz aláírás végett. A konferenciára

csakis olyan baromfi, galamb és nyultenyésztőket hívnak meg, akiknek nevéhez már eddig is érdemek fűződnek. Az egyesület gondoskodik a mintaszerű fajok beszerzéséről és azoknak országos terjesztéséről.

Szentaj gabonaárak, okt. 23. A mal piacon a következő árak szerepeltek: Buza 240 dinár. Ótengeri 160 dinár. Új tengeri csöves 65 dinár. Új tengeri prompt 95 dinár. Vagonbaszállítva 100 dinár. Decemberre 102.50 dinár. Január —februárra 105 dinár. Március—áprilisra 115 dinár. Rozs 175 dinár. Heronag 2000 dinár. Zab 140.50 dinár. Koles 130 dinár. Bab 75 dinár. Árpa 150—160 dinár. Sörárpa 170—180 dinár. Liszt 0-ás 400 dinár, főzöliszt 350 dinár, 5-ös kenyérliszt 300 dinár. Takarmányliszt 150 dinár. Korpa 140 dinár. Kínálat gyenge, irányzat lanyha.

DRÓTKÖTELEK
szigetelt és csupasz rézhuzalokat, szőlőmpaszínókat, antenadrótokat, ólomkábelket és rendű minőségben. Jutányos áron szállít a Novisadi Kábelgyár (Radnicka ul. 2.)
Telefon: 121. 443

GYÓGYSZERTÁR
BÉRLETET KERESÉK
mielőbbre, lehetőleg a Vojvodina területén. — Ajánlatok „S” jellegűre a Bácsme gyei Na ló novisadi fiókjához küldendők.
9080

Ne hitelezzen könnyelműen
Aki adósáról pontos és megbízható információt akar, forduljon
Radio Hiteltudósító Iroda
subotici bej. céghez
Harambačičeva ul. 29. Postafiók 48.
8550

Ez Bayer híres fájdalom csillapító **Aspirin** tablettáinak eredeti csomagolása. Figyeljünk a kék-fehér-piros védjegyre!

Boxberger Bad-Kissingen
Alapítva 1711-ben.
KISSINGENI LAPDACSOK
SOVÁNYÍTÓTABLETTÁK
a legjobb szer székszorulás és hizás ellen. Kapható minden gyógyszerárban Subotici lerakat: 4674
HERCZL JENŐ DROGERIA
Aleksandrova ulica 1.
S. H. S. Főlerakat:
„ISIS” D. D. Zagreb-Beograd

S z é k e l y A. ezideig még nem hallott olcsó áron legjobb minőségű angol szövetekből a legelegánsabb férfi ruhákat készíti. **Subotica Halpiac.**

Fontos kérdés a mostani megbizhatatlan időben a test védelme a megfázás káros hatásaitól. Már a legkisebb végtárgyfájdalomnál, szaggatásnál, a kezleink és nagyszüleink is szívesen használtak mindent, de különösen reumatikus fájdalmaknál. Ez a már 27 év óta kedvelt házi szer és szépségpoló a Feller-féle jóillatu „Elsa Fluid”. Bedörzsölések és lemosások Elsa Fluiddal csillapítják a fájdalmakat, erősítik és felfrissítik az izmokat és idegeket, érzéketlenebb tesznek a hideg levegővel szemben. Belsőleg is, külsőleg is sokkal erősebb, kiadóbb és hatásosabb, mint a sóborszesz. Hat dupla vagy 2 nagy különleges üveg 63 dinár, 12 dupla vagy 4 nagy különleges üveg 99 dinár, 36 dupla vagy 12 nagy különleges üveg 250 dinár ládával és postaköltséggel együtt. Szétküldés csak utánvétel mellett történik. **Feller V. Jenő gyógyszerész. Központ 185. — Stubica Donja, Horvátország.**

NYILTTÉR.

DUNAV

BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB

Vezérigazgató: SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11
TELEFON 7—97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellátás, katonai szolgálat, tűz-, betöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10.000 din. tőke biztosított

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolcsóbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

Felhívás

Alulírott Kiss Mátyás megvettem a volt Vedra-féle jelenleg Bécs Józsefné vendéglőjét, miért is felhívom nevezett esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül dr. Tordai Izsó ügyvéd irodájában jelentésük be, mert későbbi bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Subotica, 1925. október 19.

Kiss Mátyás

8925

Mindszenti koszorukra előjegyzéseket a legolcsóbb árban már most elfogad

Balog Lina
virágüzlet

Bárány szálloda mellett.

„IGNIS”

J. With Subotica

tűzanyag kereskedése nagy és kis tételekben I-a gyertyán, bükkhasáb, kovács-szén és üzemi szén, kokszt szolid áron.

AGINA ULICA 13. sz.
TELEFON 508.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329

Házvezetőnőt

azonnalra felvesz fiatal magános föld-birtokos jó fizetéssel.

ELADÓ HÁZ

a város központján, 5 szoba, 2 konyha és mellékhelyiségekkel, egy hónap alatt elfoglalható ára 130.000 din.

„AGENTURA”

Paje Kujundžićeva 5.

A Lloyd nyilvános éttermének ujonnan átalakított fehérterme szombaton este megnyílik.

Elsőrendű hideg és meleg ételek.

Parkett.

Jass Band.

A közönség táncol.

JÁTEK

Irtó: Léon Frapié

Lucile de Mitriel csinos fiatalasszony volt. Most lépett huszonötödik évébe, csodálatosan szabályosak voltak arcvonásai és szép barna hajáról legendákat meséltek.

Kellemetlen férjétől válóperrel szabadult meg és elhatározta, hogy soha többé férfinak be nem hódol. Barátai ebben az elhatározásban a férfinem teljes megvetését látták és ezért több ízben súlyosan meg is rótták Lucilei, ő azonban állhatatos maradt.

Egy jónevű festő műteremében kedves társaság volt együtt, köztük Lucile is. Új vendég érkezett, Randioux, a jónevű fiatal regényíró, aki azonban senkit sem ismert a társaságban. Csak a házigazdának mutatták be és azután ösztönyszerűen, minden összebeszélés nélkül, Lucileről kezdtek vele beszélni anélkül, hogy elárulták volna, hogy az asszony a társaságban van.

— Furcsa nő... Csinos, de bevehetetlen. Megközelíthetetlen.

Mindenki szolt még egy szót és lefestették az asszonyt, a faló portréját.

— De uraim, azt hiszem, önök tévednek, — mondta a regényíró. — Ez a nő éppen annyira asszony, mint akárki más. Majdnem azt mondanám, a legasszonyibb asszony, aszerint, ahogy leírták.

— Szóval meghódítható?

— Igen.

— Hajlandó gyakorlatban is bebizonyítani fejtegetésének igazságát?

— Igen, meg tudnám ezt az asszonyt hódítani.

A társaságban harsány kacagás hallatszott.

— Randioux, forduljon meg: bemutatom a nagyságos asszonynak!

Randioux érezte, hogy csak hátorsággal menekülhet ebből a helyzetből:

— Fogadjunk, nagyságos asszonyom, — mondta — hogy két hónapon belül meg fog csókolni!

— Fogadjunk! — mondta kedvesen és nyugodtan az asszony.

Jóbarátok voltak. Társaságban találkoztak és egy szép napon Lucile a férfi meghívására ismét fölment az író lakására. Amikor belépett az ajtón, a férfi becsukta mögötte és zsebredugta a kulcsot.

— Egy óránál hamarabb nem engedem ki innen, — mondta. — Csak ha megcsókol.

— Nem fogok unatkozni addig sem, — mondta a nő, — bár ha eddig csak egy negyedórát szoktam itt tölteni.

A férfi lefeküdt a heverőre és hagyta, hogy az asszony tegyen, amit akar. Lucile kinézett az ablakon.

— Istenem, nézze, a falon egy meredek létrán egy gyerek mászik fel. Rettenetes, mingyárt le fog esni! Eresszen ki!

— Kérem a csókot!

— De hogy lehet ilyen embertelen. Egy gyerek életéről van szó.

— Annál inkább kötelessége megadnia a csókot, mert én könyörtelenül kihasználom a helyzetet.

— Hát jól van, megcsókolom, de ugy, mintha megharapnám — muszájból.

Az ajtó kinyílt, a szomszéd lakás véletlenül nyitva volt és egy perc múlva a gyerek már az asszony karjai között mesélte nevetve, hogy napok óta gyakorolja már ezt a mászást és ezért mindig nagy csomó cukrot kap az író hácsítól.

— Megnyertem a fogadást

— De csalással!

— Az mindegy. Bebizonyítottam, hogy éppen olyan asszony, mint a többi!

Az asszony haragjában két kis öklével ment neki a férfinak:

— Gazember, csirkefogó!

A férfi hagyni akarta magát, de az asszony mégis tulságos erővel ütött, kénytelen volt lefogni a kezét. Önkéntelenül magához húzta. Lucile gyengén ellenkezett:

— Jaj, no...

És Randioux a csók után letagadhatatlanul bebizonyította, hogy megnyerte a fogadást.

Olcsó és jó házi kenyér

Din. 3-75

Orient-keks Karlsbadi kétszersült

Graham kenyér gyomor- és cukorbetegségeknek

Mayer Alfréd

villanyerőre berendezett üzemében
Subotica, Kakas iskola mellett.

8216

MEGJELENTEK A

Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár

Jézus Szent Szive Naptár

Gazdák Naptára

Petőfi Naptár

Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita naptár, az ünnepnapok vörösbetűvel való feltüntetése, katolikus, protestáns és pravoszláv vasárnapi szoltárok feltüntetése, a nap kelte és nyugta, a hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható időjósítás, verses százesztendősi jövőmondó, az 1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szünetek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névnapok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A naptárak színes, mélynyomású, művészi kemény fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés sorrendjében expedáljuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!
MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

„DAMA”
FEHÉRNEMUSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyék, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tüaszur, filé-tírré és himzésekkel

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

„VEDOMIN”

KAPHATÓ AZ ÖSSZES GYÓGYSZERTÁRAKBAN
LABORATORIUM, BEOGRAD, VEJFERTOVA 52.

EMULSIO ajánl minden orvos kezdődő tüdő-, csont- és sarattuberkolózisnál, bronchitisnél, katarhusos és egyéb tüdő megbetegedéseknél, a szervezetgyors gyógyítására és a megbetegedett szerv gyors elmeszesedésére

PASZTA alkalmazható az egész szervezet megerősítéséhez, elősegíti az étvágyat, legyengült, ideges, vérszegény betegeknek és főleg skrofulusos és rahiticos gyermekeknek

NEMZETI-ZÁSZLÓK

tiszta gyapjuból, szintartó nap és víz ellen garantált, minden nagyságban, olcsó árban kapható:

KLEIN ÉS WINKLER
cégnél Subotica Trumbićeva u. 22.

vidékre viszonteladóknak árkedvezmény, esetleg méter árut is eladunk.

TEGLAGYÁR

modernül berendezve 2 körkemencével és egy táborikemencével a hozzá tartozó 31 hold komplexummal nagyobb községben, vasut- és hajállomással (a Duna és csatorna mellett). A tulajdonos részére azonnal beköltözhető lakással továbbá munkáslakásokkal és az összes gazdasági épületekkel szabad kézből kedvező feltételek és árak mellett

ELADÓ

Kedvező fizetési feltételek. — Megkereséseket SCHMOLKA hirdetőirodába Novisad Futoški put 2. küldendők.

Vi čete cijeniti ove fards Pastells:

"Cendre de roses,"
"Rouge Mandarine."

Vi cijenite

"Mon Parfum"

BOURJOIS
Paris

EAU DE COLOGNE, CHYPRE, MIMOSA
FOUGERE, TRES VIEILLE
Dobije se u svakoj boljoj radnji!

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.
Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sentai put.

Mindenféle zsák, zsinagáru, tömlő és hevederek

PONYVA ÚJ ES HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN

Bátorszövetek szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

Olcsón

prima kivitelben megrendelhetők:

Alumínium edények, mindennemű háztartási cikkek, olajozókannák, litografált játékarú cikkek, litografált festék, gyógyszer, vaselin, cukorka és cipőkrém dobozok és plakátok, „Henze“-féle szabadalmazott biztosítókkal felszerelt robbanásmentes kannák minden kivitelben, utcanév, házszám és egyéb felirati táblák, étcsajka, kulacs, méhészeti cikkek és mindennemű kimérő készülékek (Petroleum, kávé részére stb.)

ANDOR ENGEL I DRUG SOMBOR

Telefon 189. — Kerjen képes árjegyzéket.

Radio

-készülékek eredeti „BROADCASTING“ és saját gyártmányu, gyári árakban a **BROADCAST.**

SHS és Balkán vezérképviselői:

KONRATH D. D. SUBOTICA

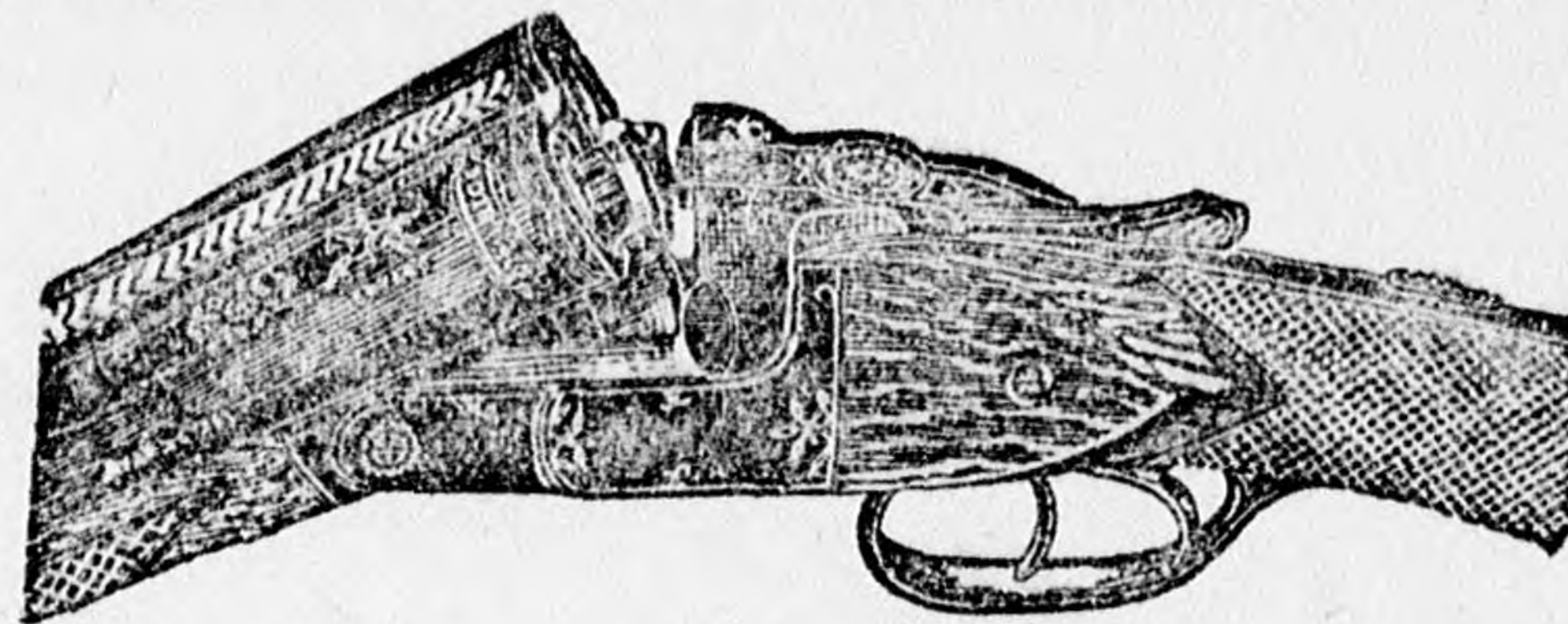
Telefon: 6-23

Savo Tekelije ulica 79. szám.

Komplett készülékek

- Alkatrészek
- Akkumulátorok
- Anodbatteriak
- Dupla fejhallgatók
- Brown hangszórók
- Lámpák
- Mérnöki szaktanács és rajz önépítőknak
- Rádióbemutató nappal és este
- Engedélyek gyors megszerzése.

VADÁSZFEGYVEREK és LŐSZEREK

a leghíresebb német, belga, spanyol és olasz gyárakból állandóan és nagy választékban raktáron. A fegyverekért teljes jótállást vállalunk. Kereskedőknek és vadásztársulatoknak nagy engedmény.

ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLDÜNK

ELSŐ JUGOSZLÁV FEGYVER és LŐSZER KERESKEDÉS
S. KOČANDA ZAGREB PRERADOVIČEV TRG — BROJ 1.

FIAT 509.

A JÖVŐ AUTÓJA

Árban mindenkitől elérhető — kivitelben minden konkurens kocsitól elérhetetlen.

Az autótechnika összes modern eszközeivel felszerelve.

Ezen típusban több koci van uton és november elején megtekinthetők

FIAT-GARAGE AUTOMOBILIA

I., SKADARSKA ULICA 7. SZÁM

November elején ujjonnan megnyitandó üzlethelyiségünkben

Aleksandrova ulica 1., Lelbach palota

az összes más típusu kocsikat is raktáron tartjuk.

Nagy választék az összes felszerelési cikkekben. — Nagy rakár Fiat alkatrészekben.

HASZNÁLT TEHERKOCSIK OLCSÓN ELADÓK

Ne csináltasson **KALAPOT**

mert készen kapja a legjobb modelleket feltűnő olcsó árban az

„Eszterka“

kalapszalomban

Aleksandrova ul. 9.

HARMONIUMOK

uj 5 oktáv 10 reg.
uj 5 oktáv 5 reg.

Használtak jó állapotban 5 oktáv, 10 reg. azonnal kaphatók

J. SCHMIDT

Novi-Vrbas 294.

Képviselet keresünk

en Grosszistát tiszta gyapjúfonalból készült **Zsebkendők,**

Törölkendők,

Fekendők és

Asztalterítők

eladására

Ajánlatokat lehetőleg németországi referenciával kérünk.

Mechan Wemberei

A. Fleischer G. m. b. H. Reichenbach i. Schles.

Kölgyek figyelmébe!

Eredeti bécsi modell

KALAPOK

rendkívül izléses kivitelben

OLCSÓN

Átalakításokat gyorsan és pontosan végez

HŐS PIROSKA I DRUG

Subotica, Pašićeva ulica

Tanulóanyagok felvételnek.

Naponta

friss pörköltkávét

csak

Sugár Manónál

kapható Suboticán.

Hosszu I-a
SEALSKIN-BUNDA
Din. 7000

I-a orosz
CSIKÓ-BUNDA
Din. 8500

GOLDSTEIN
SZORMÉARUHAZ
SUBOTICA

I-a rövid
Sealskinbunda
Din. 4950

I-a perzsa
LÁBBUNDA
Alaska róka gallérral
Din. 9850

Szűcs-
munkák
elsőrendű
kivitelben

KORZÓ MOZI

Vasárnap utoljára a nagy sikert aratott

BEDUIN TÁNCOSNŐ Okt. 26. nov. 1.
Egész héten**VIRRASZTANAK A FEGYVEREK**

Claude Farrère a Csata írójának második világ-attrakciója, melyet Jugoszláviában Subotica mutat be elsőnek.

Karneval, Szerenád a tengeren, Virágkorzó, Tűzjáték, Csatahajók ütközete Szerenád, Tánc és pazar kiállítás jellemzik a filmet.

Nem bírálat illeti,
csak hódolat**Párist**

a szépség és szerelem városát, a LIFKA mozi nagy attrakcióját.

Vasárnap utoljára
4, 6 és fél 9 órákor**FOGLALKOZÁS**

Kőműves házmesternek kerestetik. Cim Senoe ul. 32. 9109

Keresek a helyi piacon jól bevezetett ügynököt. Schäfer Róza írszerkeszkedő. VII. Pašičeva ul. 7. 9126

Tanoncok kerestetnek Weisz Sándor, műszaki vállalatához, Novisad, Futoski put 51. 8974

Szakképzett sofőr 20 éves a szakmában és vezetésben teljesen perfekt, keres azonnali belépésre állást. Cim: Jakob Eberhardt, Belimanastir (Baranja). 9145

Könnyebb munkához, munkáslányok kerestetnek Weitzenfeld i. drug Varni tudók előnyben. 9174

Varrólányokat felvesz Trikogvár, Nikola Kulundžičeva ul. 6. 9169

Egészséges fiatalasszony szoptatósadának ajánljuk. — Cim: Czipczerné, Stara-Kanjiža, Hunyadi 11. 9159

Jobb családból való leány úri családnak szobaleánynak elmenne vidékre. — Megkereséseket »November« jellegre kiadókba kérek. 9158

Házmesternek gyermektelen házaspár kerestetik. Jelenkezni Hütter Arpad rövidárú nagykereskedésében. Sudarevičeva ul. 9161

VÉTEL-ELADÁS

Olcsón eladó pedálos cimbalom. Zrinjski trg II. emelet. 9085

Motoros morzsólót, használtat, de jó állapotban olcsón elad David Heisler i. Sin Stara-Pazova. 9020

Ford-auto 4 üléses, új, csak három hétig használva, utányosan, esetleg részletre is eladó. Reh Mátyás Subotica, Zmaj Jovina ulica 2. 9110

Stelázi és pult olcsón eladó. Cim a kiadóban. 9142

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasataghatós és alacsony költségű. Legtöbb apróhirdetés 10 dinár. Csak felhívott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben válaszolunk megelégedéssel.

Okleveles gyógyszerész azonnalra is állást keres. Cim a kiadóban. 9144

Aszfalozások, kik önállóan dolgoznak, azonnali belépésre kerestetik. Repülőgépgyár, Beograd, Vladetina 13. 9090

Eladó sürgősen 8 HP magyar gazdasági gyári magánjárógép 1912. évi kiadás kifogástalan állapotban. Csak személyesen tárgyalok. Döme István, Szentá, Lazarev ul. 32. 9124

Úvegezett állványok, pultok és egyéb eladók. Trumbičeva ulica 11.

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Asztrakán kabát olcsón eladó. Helländer Jenőnél. Barátok temploma mellett. 9173

35 HP Rök-rete stabilgőzgép, kondenzátoros, alacsony magas nyomásu, hozzá egy Kormvall kazán 36.56 négyzetméter tüzelővel olcsón, utányosan eladó üzemenagyobbítás miatt. Pfeifer Pál és fia motormatma Bajmok. 9023

Eladó vagy kiadó jóforgalmu korcsmahelyiség. Cim a kiadóban. 9179

Keresek bérbe, esetleg megvételre 1 drb 12 HP stabil benzín- vagy nyersolajmotort. Rajčić Mlin. 9155

Eladó családi ház kedvező fizetési feltételek mellett négyszobás lakással, régtől átvehető. V. Skopljanska ul. 4. (Szép ucca.) 9156

Kiadó nagy raktár a beltéren november hó elsejére. Telefon 622. 9070

Heumann Mór Karadordev trg 12.
volt
könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház
írószer és Kunetz-féle házba
papirkereskedését helyezte át.**KÜLÖNFÉLE**

Ért. sitem összes ismerőseimet és barátaimat, hogy a Tri Sešira nevű vendéglőt átvettem és magam vezetem. Szolid árak. Kitűnő kiszolgálás. Egész éjjel nyitva. Jovan Krnjic. 9006

Uradalmi tej kapható Piu-kovics József központi irodájában, Jelašičeva ul. 4. 9084

Prémis gaszdáskabátok, bőrkabátok, fiukabátok, raglánok, női és baktisfelöltő különlegességek olcsón beszerezhetők Eisler Izsóval, Barátok temploma során. 8987

SIRKOSZORUKAT
mű- és élő kivitelben előnyös árak mellett ajánl mindenszentekre
HORTENZIA
Subotica, Trenkova ul. 2

Az Aleksandrova utcán egy szép irodahelyiség azonnalra kiadó. Cim: Meteorfilm, Sekolska ulica

Árverés. Kiss zálogintézetében I. krug Bogovičeva ul. 12. 1925. évi október 20-án d. u. 3 órákor kezdve árverésre kerülnek különféle ruhák, ékszerek és más zálogtárgyak. Az árverés be nem fejezés esetén másnap folytatódik. 8474

Házaspár tiszta butorozott szobát keres konyhahasználattal. Ajánlatok »Mérnök« jellegre a kiadóba. 9075

Keresek bérbe egy házat 3-6 üres szobával és összes mellékkel. Cim Engel Béla III. kör, Josičeva ul. 8. 8133

Amit minden lánynak tudnia kell esküvője előtt! Husz dinárért a házasságban feltétlenül szükséges tudnivalókat tartalmazó 128 oldalas könyvünket utánvétellel küldjük, ha levelezőlapon megrendeli. Adonis, Subotica, postafiók 107. 9111

Keresek egy Crkveničárra utazó hölgyet, kivel együtt utazhatnék. Cim a kiadóban. 9042

Patkányt, egeret egy éjjelen át véglegesen kipusztítja a híres »Ratimort« irtószermel, hogy meggyőződjék valóságáról, bárkinnek küldöm utólagos fizetés ellenében, kívánatra utánvétellel is. 1 doboz 40, dupla nagy 60 dinár. »Wertheim« feregirtó vállalat Zagreb, Marovska ul. 16. 9018

Két utcai nagy, száraz pincehelyiség a beltéren, mely üzletnek is megfelel november elsejére kiadó. Cim a kiadóban. 9066

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Vendéglőt elszámolásra vagy bérbe keres fiatal szakképzett házaspár. — Cim Gy. V. Bürg. Schiessette. Belackva. 9180

ELADNÁM
vagy elcserélném
Karanačon levő néhai Prohászka-féle szőlőmet, szántóföldemet, 9/2 kat. holdnyitületemet a rajta levő emeletes téglaépülettel, hatalmas pincével, 150 hektoliternyi hordókkal és ugyanannyi káddal stb. — Cserébe vennék Sombor közelében szőlőt, földet, házat stb. Bővebbet a kiadóban. 9066

Ingyen egy divatos sapka minden vásárlónak, ki ruhaszükségletét Földes Samu ruháüzletében szerzi be. Jelenleg a Jugoszláv-ska Banka épületében, a földtér. Az összes raktáron levő árukat: bőrkabátokat (Din. 975), szőrmegalléros és beléses télikabátokat, elegáns raglánokat (Din. 750), gyermekkabátokat, divatos nőikabátokat (Din. 700) és leányköpenyeket 20% árcsökkentéssel árulom ki, üzletáthelyezés miatt. Hivatkozzon az újsághirdetésre. 5984

Hölgyeim! Szalónomban most érkeztek legújabb téli modellkalapok. Mme Pauline, Sombor, Florián ul. 32. 8955

Remélem, mindenki tudja hogy gyártmányaim szépek, találmányok és olcsók**Beck Jenő kötött-szövött áruk gyára, Subotica**
Pašičeva ulica 8.

Ford AUTO **FORD** **AUTO** **Ford**

alacsonyépítésű személyautók luxuskivitelben szürke, piros, kék lakkozással és párnázással, nikkelezett küllők — elegáns fényszórók

Alacsony építésű **AUTO-ANYAG** nagy raktára

ZAGREB Nihiliceva 9/p. Telefon 27-80. **R. JURZA** BEOGRAD Filijale Topličin venac 19.

Saját javító műhely pneumatik, galoschni és gummiárak részére.

„MICHELIN“ autógumi gyári árban kapható **AUTO-ANYAG** nagy raktára gyári árban kapható autógumi „MICHELIN“

Teljesen ingyen kapja
az esküvői fényképét mindenki, aki a JEGYGYÜRÜJÉT nálam vásárolja.
A kiházasító egyesületek tagjai még külön 10 százalékos engedményt is kapnak.**ÁDÁM**
ékszerésznél Subotica
Rudičeva ul. 6. Sugár fűszeres ház

Az áruk olcsóbbak mint bárhol

Kedvező fizetési feltételek!